

KOMMUNISTISK POLITIK

Dræbte babyer i Gaza

BOYKOT ISRAEL!

FOR ET FRIT OG UAFHÆNGIGT PALÆSTINA!

Nr. 15
12. årg.

2008
25. juli -
14. august
Støttepris 20 kr.

TEMA: KRISEN ER HER

- Krisen 2008: Nyliberalismens fallit s. 2 • Danmark smider FN styrke ud s. 3 •
Krisen er her - arbejderklassen må finde sit svar s.4 •
Nye prisstigningsrekorder s. 5 • Vi fordømmer EUs udvisningsdirektiv s. 6 •
EU-partier: De store deler rovet s. 7 • Naomi Klein: Chok doktrinen s. 8 •
Breve til kammeraterne s. 10 • Pilotprojektet s. 11 •
J.J. Dampe: Digt fra fængslet s. 12 • Martyr for ytringsfrihed s. 14 •
På røven – også i Danmark s. 17 • Korthuset s. 18 •
Debat s. 22 • REACH OUT s. 23 • Lad de rige betale krisen s. 24

Krisen 2008: Nyliberalismens fallit

KOMMUNISTISK POLITIK

Længsomt er det ved at gå op for folk, hvor dyb den nuværende økonomiske krise egentlig er – og at den berører dem selv, deres pengepung og levestandard, direkte og massivt og den gale vej. Krisen i 2008 bliver ikke bare den første større krise i det nye årtusinde, den har alle muligheder for at blive en af de største økonomiske verdenskriser nogensinde.

USA er i recession, fulgt af Danmark som det første EU-land, men de er alle på vej. Der er ikke længere nogen, der snakker om 'forbigående finansiel uro' eller 'at boligmarkedet stabiliserer sig' og 'vi er ovre det værste'. Nødtvungen må borgerlige kommentatorer og økonomiske eksperter, der lever af at skønne og lovprise kapitalismen, erkende, at den ene dårlige nyhed afløser den anden, og begynde at forstå, at en lang række negative faktorer som altid ved kriser er blevet udløst og driver den op i tempo og nedad i en svimlende spiral. Verdensøkonomien er ikke bare på kanten af afgrunden, den er på vej ned. Men den vil ikke falde med et brag, men i en kakofoni af lyde, fra klynken til bombesprængninger.

På vej ned diskuteres krisens årsager af choke-rede økonomihoveder, glatte politikere og medieludere. Der gives alle mulige forklaringer, bortset fra sandheden. I øjeblikket hedder den foretrukne skrøne 'kineserne'. Det er deres skyld: De spiser for meget kød, de bruger for meget kul, de er verdensmestre i at plyndre olien – og uværdige til at være værter for OL.

Der er alle mulige forklaringer, bortset fra den enkle og sande, at det er det kapitalistiske røversystems iboende modsætninger, der eksploderer for øjnene af os og i hovederne på os. Og krisen bliver særlig dyb, fordi et hav af tricks er blevet benyttet til at skabe kunstige boom og stimulere et forbrug, der ikke var reel dækning for.

Der er imidlertid ingen retfærdighed til i det kapitalistiske mareridt: Selvfølgelig går nogle virksomheder konkurs, nogle direktører får sparket eller kommer for retten, men de største går i regelen fri, og spinder nyt guld på ulykkerne. Det er arbejderne og den pæne middelklasse, der har forbrugt lidt for meget i tillid til løfterne om guld og grønne skove i al evighed, der kommer til at mærke, det gør ondt. Og det er først og

fremmest de unge, hvoraf mange allerede har fået deres fremtid pantsat.

Læg mærke til, at mens nogle marginalbanker og finansselskaber er bankerot, og får hjælp fra den kapitalistiske stat, og mens nogle mellemstore og store ømmer sig og risikerer at blive opkøbt og slugt af konkurrenterne, så klarer de helt store sig ganske enkelt strålende. Ikke bare priserne på alle områder sætter rekorder; det gør plusregnskaberne og profitterne også.

USA's næststørste bank 'Bank of America' kunne fremvise to cifrede milliardprofitter for det seneste kvartal, og fik humøret og kurserne på børsen verden over i vejret, da det offentliggjorde tallene. Også Skandinavien største bank Nordea har offentliggjort regnskaber med to cifrede milliardprofitter. Krisen kradser – men ikke i Mærskes pengepung.

Den nuværende krise er mangesidet, den omfatter alle aspekter af samfundslivet, fordi det også er en almen krise for det kapitalistiske globale system. Men den økonomiske krise udviser også nogle særlige træk. Udover at det er en traditionel kapitalistisk overproduktionskrise er den også kendetegnet ved en forrygende og rekordstor global inflation og en bølge af prisstigninger på fødevarer og energi, som ikke har været set i samme omfang tidligere. Reallønsfald og sult har fået millioner af fattige på gaden på alle kontinenter i masseprotester, der får taburetterne til at vakle under de herskende regimer, og udløser nogle små og i længden nyttesløse foranstaltninger til lindring af krisen og folkemassernes nød og elendighed. Som marxister tror vi ikke på en elendighedsteori om at folk skal forarmes, før de gør oprør. Men det er en kendsgerning, at de gør oprør, når real-lønnen synker til niveau at familierne sulter. De herskende ved det, og sætter ind med løfter og almisser, lidt fødevarerhjælp, lidt fedtet gældssanering, alene med det formål at undgå social uro og revolution.

Deres problem er, at de ikke har kontrol over et løbsk system. Den nuværende krise er mere end noget nyliberalismens fallit. Revolutionens spøgelse dukker frem igen.

Redaktionen 22. juli 2008

KOMMUNISTISK POLITIK

- Hver 14. dag -

Centralorgan for
APK ARBEJDERPARTIET
KOMMUNISTERNE

Kommunistisk Politik
c/o Oktober Forlag
Egilsgade 24, kld.
2300 København S.
Tlf. 35 43 49 50.

Arbejderpartiet Kommunisterne
Skibhusvej 100
5000 Odense C
Tlf: 66 14 89 83

e-mail: apk@apk2000.dk

Redaktion og abonnement

Onsdag og torsdag
15.30 - 17.30

Ansvarshavende redaktør:

Klaus Riis

KP's hjemmeside/ Netavisen:

www.kpnet.dk

APK's hjemmeside:

www.apk2000.dk

ISSN: 1398-3741

Abonnementspriser

Halvår (12-13 nr.) 310 kr.

År (25 nr.) 530 kr.

Institutioner

½ år 410 kr. - 1 år 690 kr.

Betales til

Foreningen Oktober Forlag

Giro 1-663-4271

Deadline næste nr. 08.08.08

Danmark smider FN styrke ud

En soldat er pr. definition ikke neutral. Det har været en af FN-systemets styrker at basere sig på denne klare forståelse. Kun ved at tale åbent om interessekonflikter kan FN i teorien bruges som en tilnærmet neutral instans på basis af en international retsorden. En soldat er - uanset farven på hatten og hvem der betaler regningen - udtryk for en given klasse- og magtinteresse. Bush's hær i Irak er udtryk for den amerikanske imperialismes interesser, de danske besættelsestropper i Afghanistan for dansk nykolonialisme, mens Stalins Røde Hær, der var hovedkraften i Nazitysklands nederlag, var udtryk for arbejderklassens og folkenes interesser.

Systemet med at stille med 'fredsbevarende tropper' til at overvåge en våbenhvile kan kun lykkes, hvis styrken er neutral. En våbenhvile er et skridt i retning af at forhandle i en situation, hvor ingen af parterne der er direkte involveret i krigshandlingerne har vundet eller tabt, og de årsager, der udløste konflikten, er bevaret.

Ikke sjældent er konflikter holdt i live af forskellige stormagter, der støtter hver deres side i en borgerkrig eller en strid om adgang til ressourcer. FN-styrker har uanset deres fredelige intentioner i stort omfang medvirket til at gennemtvinge løsninger inspireret af stormagtsinteresser.

Samme problemstilling gør sig gældende, når det drejer sig om FN-sanktioner, der har været anvendt og stadig bruges som pression mod lande, der ikke danser efter USAs pisk.

FN har i øjeblikket mere end 100.000 styrker udstationeret på ca. 20 missioner. De største bidrag kommer fra Asien. Både Nato og EU har opbygget egne 'udrykningsstyrker', der selv ønsker at definere, hvilke missioner der skal prioriteres. Hvor FN førhen forhandlede med de enkelte lande direkte, så betyder denne model, at FN skal spørge EUs eller Natos hovedkvarter, om de vil flikke en styrke sammen. Og så er det op til Nato at forhandle med de enkelte lande.

Var FNs fredsmissioner før suspekter, betyder udliciteringen af opgaven til militære alliancer, at der opstår alvorlige problemer med neutraliteten. Ikke mindst når de samme alliancer også har kastet sig ud i direkte angrebskrige som netop i Afghanistan.

Hvis FN engagerer EUs udrykningsstyrke til en mission i Afrika, vil der være garanti for, at disse tropper også ville have deres egen dagsorden. Når soldaterne først er udstationeret vil FN til gengæld ikke have nogen sikkerhed for at kunne stoppe 'missionen' igen. EU kan give sig selv ret til at bruge militæret, skulle nogen true Unionens interesser.

I slutningen af 1990'erne gav den stigende udlicitering af FNs opgaver anledning til en alvorlig kritik fra det internationale fredsinstitut i Oslo. En rapport udarbejdet i 1999 konkluderede, at opbakningen fra de rige lande til FNs fredsmissioner reelt var ved at forsvinde til fordel for selvstændige militære organisationer under OSCD, EU og lign. Rapporten gennemgår en række missioner over fem år og påviser, at selv om en del er udført under mandat fra FN, kan der rejses kritik af den konkrete gennemførelse. Samtidig gennemførte de samme organisationer også en række aktioner uden FN mandat.

Udsultningen af FN påvirker organisationens selvstændighed og beslutningskraft i sikkerhedspolitiske spørgsmål. Lever man på de rige landes nåde er ægte neutralitet ikke eksisterende.

Siden 1997 har Danmark har været værtsland for en international FN-bri-

gade (kaldet SHIRBRIG) for mindre lande, der ikke selv var store nok til at stille med en fuld styrke. SHIRBRIG blev startet under pomp og pragt med besøg af FNs generalsekretær Kofi Anna. Formålet var at opbygge en hurtig udrykningsstyrke med veluddannede militær folk og det nyeste grej indenfor kommunikationsudstyr og logistik, der skulle kunne opstille et midlertidigt hovedkvarter for FN. Første mission blev gennemført i 2000, siden er det kun blevet til i alt 4 missioner. De 12 lande, der i sin tid støttede projektet, har ikke levet op til løfterne. Hele konceptet med at de rige lande skulle stille med et moderne hovedkvarter og de fattige lande skulle stille med fodfolket blev heller ikke varmt modtaget.

De seneste år har det danske forsvar sammen med regeringen derfor talt for at lukke boksen ned igen. En styrke i FN-regi passer slet ikke ind i regeringens "aktivistiske udenrigspolitik". Uden videre debat gik beslutningen igennem forsvarsforligskredsen og de øvrige tilsluttede lande blev orienteret om at Danmark, Sverige Finland og Norge foreslår styrken nedlagt - og at landene under alle omstændigheder trækker sig fra styrken. Det anses som næsten sikkert, at det vil blive dødsstödet til SHIRBRIG, at Danmark som værtsland og medinitiativtager trækker sig.

Regeringens planer er sammen med de øvrige nordiske lande at udvikle en NordCap styrke eller en Nordisk bataljon, der ikke er en FN styrke, men er selvstændig og kan gennemføre missioner uafhængigt af FN. Beslutningen om at trække støtten væk til direkte FN-missioner, der sættes ind hvor der er størst behov, er en klar fortsættelse af de samme tendenser, der ligger i udviklingen af en selvstændig dansk udrykningsstyrke, og regeringens kraftige ønske om at tilslutte Danmark med fuldt medlemskab af EUs militære alliance.

Det er regeringens plan om at udnytte militæret i imperialismens interesser.

Krisen er her – og arbejderklassen må finde sit svar

Når den kapitalistiske krise kradser har de herskende kun een løsning: at vælte byrderne over på arbejderne for at sikre deres profitter. Arbejderne og det store flertal må udvikle et modsvar, sit eget kriseprogram – og kæmpe for at sætte det igennem

Det er under den kriminelle, storlyvendte og korrupte Fogh-regering blevet ualmindelig surt at være almindelig dansker. Priserne er steget og inflationen buldrer derudad og udhuler husholdningsbudgetterne. Det er blevet meget dyrere at spise, at betale for el og varme, huslejer og boligudgifter. Gælden fra boliglån og kredittkort tynger, mens renterne presses i vejret.

Nedturen tog allerede fart i sidste kvartal af 2007, da Fogh-regeringen sikrede sig genvalg på nye løgne om at sikre økonomisk fremgang og offentlig velfærd – vel vidende at den ikke ville indfri sine løfter. De første to kvartaler i 2008 har vist en faldende produktion, den økonomiske vækst er negativ. Danmark er i recession, starten på en alvorlig økonomisk krise. Den samlede økonomi forventes at gå tilbage med 0,7 pct, i år. Et faldende forbrug som følge af pres på reallønnen og prisstigninger er også udtryk for dette, og en faktor til uddybning af krisen.

Foghs løgne: Det går næsten for godt!

Den genvalgte Fogh-Rasmussens nytårstale til den danske nation fortjener at blive genopfrisket som et allerede klassisk eksempel på den løgnagtige selvros, som ukritiske medier og bedragne vælgere ukritisk labbede i sig:

- Den stærke danske økonomi vækker opsigt. Det går bedre i Danmark end nogensinde. Aldrig har så mange været i arbejde. Arbejdsløsheden er rekordlav, sagde han og fortsatte:

- Langt de fleste danskere har mærket fremgangen i de seneste år. Vi oplever et kolossalt socialt fremskridt. Titusinder af mennesker, der før stod uden for arbejdsmarkedet, har nu fået arbejde. Har fået opgaver og ansvar. Har fået et nyt indhold i tilværelsen.

Det økonomiske opsving er en social revolution.

En social revolution! Fogh gik direkte videre til at erklære:

- Det går så godt, at den største risiko i det nye år faktisk er, at det kommer til at gå for godt – og det meste af resten gik ud på, at de offentligt ansatte og arbejderne skulle vise mådehold med kravene:

- Vi har et fælles ansvar for at sikre fortsat fremgang i Danmark. Ved at være realistiske i vore krav og forventninger til offentlig service, privat forbrug og løn.

Ingen har glæde af at stille for store krav i dag – for at få den dobbelte regning i morgen.

Vi har aldrig haft det bedre i Danmark end i dag. Vi er nået dertil, fordi vi har truffet de rigtige beslutninger i rette tid.

På tværs af traditionelle skel mellem arbejdsgivere og fagforeninger, mellem regering og opposition har der igen de sidste 25 år været bred enighed om de vigtigste bestanddele i en stærk og bæredygtig økonomi.

På det tidspunkt var finanskrisen i USA allerede en realitet, der havde bredt sig over andre kontinenter og Danmark var på vej til at styrtdykke ned i krisen, der vil komme til at stå som et uhyggeligt monument over Fogh-regeringens nyliberale udplyndringspolitik og samtidig dens totale fiasko med hensyn til at indfri sine skamløse løfter.

Det nyliberale klassesamarbejdes fallit

Foghs nytårsovelse gik simpelthen ud på at tale arbejderklassen til ro, så den ikke for alvor går til modstand mod reallønsfald, dyrtid og velfærdsforringelser af enhver art. Det må også konstateres, at det lykkedes for ham til en vis grad at inddæmme de offentligt ansattes storkonflikt, ikke mindst med hjælp fra en stor del af fagtoppen – 'på tværs af traditionelle skel mellem arbejdsgivere og fagforeninger, mellem regering og opposition'.

I dag – kun godt et halvt år senere – falder Foghs pompøse ord fuldstændig fladt til jorden, hans nyliberale version af classesamarbejdspolitikken har fået dårlige vilkår. De barske økonomiske vinde, der blæser, og forårets storkonflikt trækker kendsgerningerne skarpt op, så det ikke er til at misforstå: Staten som de offentligt ansattes arbejdsgiver og som varetager af kapitalens interesser står sammen med de øvrige arbejdsgivere i en fælles front imod arbejderne, privat som offentligt ansatte, imod det store flertal i et forsøg på at vælte krisens byrder over på flertallet og sikre egne profitter.

Når krisen begynder at kradse, bankkrak (som Roskilde Bank) og konkurser truer, aktierne taber i værdi og milliardformuer i papir går tabt, er der slet ikke råd til 'sociale' eller 'etiske' hensyn. Enhver er sig selv nærmest i den kapitalistiske konkurrence- og overlevelseskamp - samtidig med at kapitalisterne udmærket kan enes om at stå sammen mod befolkningens flertal.

Der skal laves profit såvel i opgang

som i nedgang, og på både gynger og karruseller. Derfor appellerne om 'mådehold' til arbejdsklassen, samtidig med at CEPOS igen foreslår topskattelettelse som vej ud af krisen og andre nyliberale venstrefolketingsmænd foreslår at privatisere rub og stub i den offentlige sektor.

Arbejderklassens kriseprogram

- Det er klart at klassekampen skærpes under krisen, og de virkelige holdninger og reelle modsætninger træder skapere frem, siger Arbejderpartiet Kommunisternes formand Dorte Grenaa.

- Det gør det også tydeligt, at arbejderklassen og det store flertal må udvikle vores egen vej ud af krisen, vort eget kriseprogram. Enten gør vi det og skaber enighed omkring det bl. a. i fortsættelse af forårets storkonflikt – elle også bliver vi påduttet Fogh's, CEPOS' og EUs 'løsninger', som betyder større social ulighed, øget reallønsfald og nye velfærdsnedskæringer.

Dorte peger bl.a. på krav som højere løn, dyrtidssikring af overførselsindkomster, der rammes hårdt af inflation og prisstigninger, afskaffelse eller stærk reduktion af madmomsen, stærk progressiv beskatning og – helt centralt – et stop for de danske krige og dansk krigsdeltagelse i Afghanistan, Irak og alle andre steder.

- Krisen trækker tingene enkelt op, siger Dorte. – Det er klasse mod klasse! Og den røde tråd for arbejdernes og det store flertals vej igennem krisen må være at forhindre kapitalens og magthavernes forsøg på at vælte krisens byrder over på de spinkleste skuldre – og tvinge de rige til at betale for deres krise.

- APK har taget fat på at udarbejde et sådant program, og vi opfordrer til en bred debat omkring det, for det må nødvendigvis være et virkeligt enhedsprogram, som store dele af den arbejdende befolkning er villig til at kæmpe aktivt for.

Også Kommunistisk Politik vil i de kommende numre følge op på udarbejdelsen af kriseprogrammet.

Nye prisstigningsrekorder

Dag efter dag sættes der nye rekorder, som er til glæde for nogle få og tilbekymring for mange

Fødevarerprisstigningerne er de højeste i 24 år. Benzinpriserne har sat nye rekorder, uden at det har ført til billigelse eller boom for den kollektive trafik. Der er produceret for mange boliger, som almindelige mennesker ikke har råd til at købe: Næsten 75.000 står tomme og til salg. Der bliver heller ikke solgt mange nye biler. Tværtimod indskrænker bilproducenterne kloden over. F.eks. er Volvo i sin værste krise nogensinde og 2000 er blevet fyret på det Ford-ejede bilmærkes fabrikker i Sverige og Belgien.

Forbruget har taget en brat drejning nedad – og folk opdager hurtigt, at en stor del af det har været for lånte penge, som skal betales tilbage med renter, og ofte renters rente.

El-prisen sætter også rekord

Aldrig har prisen på el været så høj i Danmark. Det sidste år er grossistprisen mere end fordoblet, og alene i juni steg den med 25 procent, skriver dagbladet Børsen. Og prisen vil fortsætte med at stige i lang tid endnu.

- Prisen på el har aldrig været højere end nu. Vi er gået fra engrospriser på 15 øre per kilowatttime (kWh) sidste år til 30-40 øre i løbet af foråret, og nu runder vi så 50 øre. Det er en prisstigning, som rammer virksomhederne direkte på bundlinjen, siger Peter L.

Nielsen til dagbladet Børsen. Han er formand for Foreningen for Slutbrugere af Energi (FSE), som tæller nogle af landets største erhvervsvirksomheder.

De stigende priser på el mærkes direkte af de private husholdninger, der foreløbig kan forvente en ekstraregning på 250-500 kr. om året. Men de kommer også til at betale for producenterens øgede elomkostninger. De bliver væltet direkte over på forbrugerne i form af prisstigninger.

Inflation og recession

Stigende benzin-, el- og fødevarerpriser sætter gang i en inflationsspiral, som gensidigt stimulerer hinanden og ingen ende vil tage. Inflationen ventes at nå op på over 4 pct. i løbet af efteråret. Det betyder hurtigt reallønsfald – også for de offentligt ansatte, som netop har afsluttet overenskomster efter storkonflikten.

Men sammen med inflation og prisstigninger ser vi også et andet fænomen: recession, eller overproduktionskrise. For mange boliger, for ringe købekraft. For mange biler, for ringe købekraft.

Blandingen af galopperende inflation og krisen og produktions kendes fra 1970'ernes krise som *stagflation*. Den er tilbage.

Faldet i reallønnen og stigende bolig- og låneudgifter presser folks økonomi. Foreløbig søger man at klare det ved at købe billigere ind og udsætte større indkøb. Nogle øger deres forbrugslån.

Men overproduktionskrisen vil med garanti også betyde en vækst i arbejdsløsheden og et nyt pres på reallønnen.

Vi fordømmer EUs skammelige udvisningsdirektiv

Direktivet, som blev vedtaget af EU-parlamentet den 18. juni, er et utilsløret udtryk for Den Europæiske Unions imperialistiske og undertrykkende karakter og for dens rolle som forkæmper for nyliberale og antifolkelige tiltag.

Dette direktiv, som tillader fængsling af enhver 'illegal' indvandrer – det vil sige en indvandrer uden papirer – fra 6 til 18 måneder, er i modstrid med internationale aftaler om menneskerettigheder; det er et diskriminerende og racistisk tiltag gennemsyret af fremmedfrygt rettet mod folkene, især folkene fra Latinamerika, Afrika og Asien.

Med direktivet udviser de europæiske regeringer, ledet af Berlusconi, Merkel, Sarkozy, Zapatero osv., en total mangel på historisk hukommelse. De glemmer, at europæerne brutalt koloniserede det amerikanske kontinent, Indien og en stor del af Asien; og de glemmer, at millioner af spaniere, italienere, tyskere, englændere, franskmænd, svenskere, portugisere – med andre ord: folk fra hele Europa – var tvunget til at udvandre til Amerika i søgen efter et bedre liv, efter arbejde, som de ikke kunne få i hjemlandet, eller efter tryghed, som de var nægtet som følge af lokale krige eller borgerkrige (jf. den spanske borgerkrig 1936-1939).

De blev budt velkommen og accepteret overalt. Europæernes integration i disse lande er et simpelt faktum. Men Europa nægter nu folkene fra de amerikanske kontinenter de samme rettigheder, som disse folk gavmildt har givet de europæiske indvandrere.

De afrikanske folk er blevet udplyndret, slagtet, deres lokale økonomier ødelagt, de er blevet gjort til slaver af de europæiske kapitalister (fra Storbritannien, Belgien, Tyskland, Frankrig, Spanien m.fl.), og i dag, efter at de er blevet kastet ud i armod og evig hungersnød, forhindrer disse dem i at arbejde i Europa. Immigranterne sætter livet på spil i små kanoer eller plimsollere, når de forsøger at krydse Middelhavet, Gibraltarstrædet eller Atlanterhavet.

I dag fortsætter nykolonialismens, militærmagternes og de økonomiske stormagters udplyndring og forarmelse af det afrikanske kontinent. Samtidig holder de reaktionære og blodige regimer ved magten og støtter dem mod deres egne folk, som det f.eks. er tilfældet med selvherskeren Ben Ali i Tunesien, eller med enevoldsfyrsten i Marokko, som undertrykker både sit eget folk og folket i Vestsahara.

I 1948 blev Verdenserklæringen om Menneskerettighederne undertegnet, hvori det hedder (i artikel 13), at *Enhver har ret til at bevæge sig frit og til frit at vælge opholdssted inden for hver stats grænser*. Immigranter, der ikke har nogen beskyttelse, må have denne rettighed – medmindre da menneskerettigheder kun gælder for de rige lande, kolonialisterne og imperialisterne.

Da han blev informeret om indholdet i dette skammelige EU-direktiv, skrev Evo Morales, Bolivias præsident, et

Underskrivere

Latinamerika og caribiske lande

Brasiliens Revolutionære Kommunistiske Parti – PCR
 Ecuadors Marxistisk-Leninistiske Kommunistiske Parti – PCMLE
 Mexicos Kommunistiske Parti (Marxister-Leninister) – PCM(ML)
 Arbejdets Kommunistiske Parti, Den Dominikanske Republik
 Venezuelas Marxistisk-Leninistiske Kommunistiske Parti – PCMLV
 Chiles Kommunistiske Parti (Proletarisk Aktion) – PC(AP)

Europa

Arbejderpartiet Kommunisterne, Danmark – APK
 Spaniens Kommunistiske Parti (marxister-leninister) – PCE(ML)
 Frankrigs Kommunistiske Arbejderparti – PCOF
 Che Guevara-Gruppen, Frankrig
 Kommunistiske Cirkler: Circle Henri Barbusse, Coordination Communiste 59/62, Cercle Communiste d'Alsace, Cercle Communiste de Région Parisienne, Frankrig
 Organisationen til gendannelse af Grækenlands Kommunistiske Parti
 Kommunistisk Platform (Piattaforma Comunista), Italien
 ML-gruppen Revolusjon, Norge
 Kommunistisk Platform, Norge

Tyrkiets Revolutionære Kommunistiske Parti – TDKP

Organisationen til opbygning af et kommunistisk arbejderparti i Tyskland 'Arbejdets Forsvar' – Sammenslutningen af Arbejderfagforeninger i Rusland
 Arbejderungdomsorganisationen 'Red Kommuna', Ukraine, Kharkov
 Orion – marxistisk arbejderorganisation, Letland
 'Proletarskaya Gazeta', Rusland, Leningrad

Afrika

Øvre Voltas Revolutionære Kommunistiske Parti – PCRV
 Elfenbenskystens Revolutionære Kommunistiske Parti – PCRCI
 Arbejdernes Kommunistiske Parti – PCOT, Tunesien
 Benins Kommunistiske Parti – PCB
 Kulturkomiteen for Demokrati i Benin – CCDB
 Aktivistkollektivet Immigration, Aktion, Kamp, Marokko
 Fernent – Panafrikanske arbejderes bevægelse, Senegal
 Fernent/MTP-Sanfin, Mali

Asien og Mellemøsten

Irans Arbejderparti – PLI Toufan
 Revolutionary Democracy, Indien
 Pakistan Mazdur Mahaaz – Pakistans Arbejderfront
 Malaysias Socialistiske Parti – PSM

modigt og skarpt brev, som hurtigt har fået støtte fra mange fremtrædende latinamerikanske ledere som Corr ea, Ch vez og andre. Morales fastslår korrekt, at 'indvandrerne er ikke ansvarlige for de sociale sammens tningsproblemer, som præger Europa; disse er en følge af den udviklingsmodel, som er blevet påtvunget fra Nord, og som ødelægger hele planeten og demonterer menneskesamfundet.'

Selvom vi tvivler på deres evne til at gøre det som følge af deres kapitalistiske interesser og nyliberale politik kræver vi, at EU udvikler en politik, som respekterer indvandrerne og deres rettigheder, og som ikke stigmatiserer dem eller ghettoiserer dem.

Som præsident Morales siger, er det på høje tid, at de europæiske regeringer indfrier 'den kolossale historiske, økonomiske og økologiske gæld en gang for alle, som de europæiske lande står i til Den Tredje Verden ... I kan ikke nu fejle med 'integrationspolitikken', på samme måde som I led fiasko med den såkaldte 'civiliseringsmission' i kolonitiden ...'

Arbejderne i Europa og over hele verden må forene sig for at sætte en stopper for denne EU's kriminelle diskriminationspolitik, som ligner den amerikanske imperialismes og alle andre imperialismers politik over hele verden.

Det slagord, som franske arbejdere og deres indvandrerkolleger har råbt i denne tid i Paris' gader, må genlyde med styrke i alle lande, hvor der bor arbejdere fra andre lande og kontinenter. Det er en parole for solidaritet, broderskab og modstand mod kapitalismens udbytningsmekanismer:

« De arbejder her, de bor her,
de bliver her »

Juni 2008

EU-partier: De store deler rovet

EU-parlamentet driver klapjagt på de små partier og partier, der ikke er organiseret på unionsplan. To danske parlamentarikere i fare

Lissabon-traktaten er ikke på plads, men er foreløbig grundstødt i Irland. Alligevel er de to store grupper i EU-parlamentet gået i gang med at sætte sig tungt på den indflydelse, som traktaten vil give. I første omgang har den konservative og den socialdemokratiske gruppe hævet grænsen for at kunne danne en politisk gruppe fra 20 medlemmer i seks lande til 30 medlemmer i syv lande.

Konkret kommer det til at betyde, at et par af parlamentets otte politiske grupper ikke længere vil kunne opfylde kravene til at være en politisk gruppe. Dermed vil de miste en lang række rettigheder i parlamentet i form af taletid, sekret rhj lp,  vers ttelsesmuligheder med mere. Alt sammen rettigheder, som de store grupper så kan rage til sig. Bortset fra den konservative gruppe og flertallet i den socialdemokratiske gruppe har alle øvrige grupper talt imod dette forsøg på yderligere at afdemokratisere EU-parlamentet.

I sin tale til parlamentet fordømte Søren Søndergaard fra Folkebevægelsen mod EU forslaget fra de to store grupper. Han påpegede bl.a., at det eneste sikre resultat vil blive, at millioner af EU-borgere ikke længere ville føle sig repræsenteret af en gruppe i EU-parlamentet, og at forslaget derfor ville øge afstanden endnu mere mellem EU-eliten og den almindelige befolkning.

Søren Søndergaard siger:

- Det er tankevækkende, at for den

konservative og socialdemokratiske top er otte politiske grupper alt for meget til at repræsentere EU's 500 millioner indbyggere. Deres mål er åbenbart at indføre et to-parti-system som i USA, hvor alle kritiske r ster er sat helt ud på side-linjen.

- I et demokratisk parlament burde det være sådan, at alle repræsentanter valgt af borgerne havde lige muligheder for at komme til orde og give udtryk for deres holdninger. Men sådan er det ikke i EU-parlamentet, og de to store gruppers udemokratiske centraliseringsforslag vil gøre det endnu værre.

Den nye, udemokratiske foranstaltning blev på trods omfattende kritik vedtaget onsdag i EU-parlamentet med

Ko demonstrerer ved EU-parlamentet

støtte også fra den danske konservative Christian Rovsing, der som det eneste danske EU-parlamentsmedlem stemte for.

Med vedtagelsen står to danske parlamentarikere i fare for at blive degraderet til løsgængere, skriver Ritzau. De mister dermed tilskud og taletid for parlamentet samt indflydelse på dagsordenen og retten til at ansætte personale.

De nye regler træder i kraft fra EU-parlamentsvalget i juni 2009.

Manifest mod nyliberalismen

Af Franz Krejbjerg

Den canadiske forfatter og journalist Naomi Kleins 'Chokdoktrinen' er en fremragende afsløring imperialismens nyliberale projekt

Naomi Kleins nyeste kæmpeværk, *Chokdoktrinen – katastrofekapitalismens opkomst*, udkom på dansk på forlaget Klim i foråret 2008 (originaltitel: *The Shock Doctrine, The Rise of Disaster Capitalism*). Bogen er en journalistisk gennemgang af den neoliberale kontrarevolutions blodige sejrsgang fra Chile til krigen mod Irak.

Det er ikke godnatlæsning for små børn, når det side efter side afsløres, hvilke forbryderiske metoder de største amerikanske firmaer benytter sig af.

Værket fortæller samtidig historien om forræderi på forræderi mod arbejderklassen og verdens folk gennem mere end 30 år. Forfatteren tager læseren med til Bagdads 'Grønne zone', hvor magthaverne har adgang til alle fornødheder bag ved høje mure og bevæbnede vagter, mens den krigsramte befolkningen udenfor må lide alverdens afsavn, og fortsætter videre til Sydafrika, New Orleans, Rusland, Sri Lanka. Overalt beskriver hun et samfund, hvor styrtende rige snyltere gemmer sig bag hegn, så de kan nyde velfærden i fred for de fattige. Til sidst ender bogen ved apartheidmuren, Israels skamstøtte, der har omdannet hele landet til en grøn zone og til gengæld indespærret det palæstinensiske folk.

Torturmodellen

Men Naomi Kleins forehavende er mere end blot en beskrivelse af de store amerikanske firmaers grådighed og mange ofre. Hun vil afdække et bagvedliggende mønster. Hun beskriver hele den neoliberale kontrarevolution med

udgangspunkt i en erkendelse af den åbenlyse sammenhæng mellem, hvordan USA og villige medsammensvorne overfaldt Irak, og hvordan fangerne blev behandlet på Guantanamo. Fangerne blev udsat for en form for tortur, hvor de blev banket, berøvet alle ejendele og holdt i uvidenhed og isolation. Med Irak var det hele landet, der blev knust til ukendelighed, alt imens krigsherrerne fortalte den hjemlige opinion, at det drejede sig om at bygge et nyt demokrati.

Ud fra sin tese om sammenhængen

mellem de torturmetoder, der bruges mod fanger, og Irak-krigens særtræk udvikler hun ideen til at blive en beskrivelse af hele den neoliberale metode. Bogens første skridt er en analyse af CIA's hemmelige forsøg med elektrochok og andre afhøringsmetoder i 50'erne, beregnet på kommunister. Forskellige metoder blev afprøvet under ledelse af psykiateren Ewen Cameron, der havde den teori, at man kunne udslutte et menneskes selvstændighed fuldstændigt ved at kombinere medicin med elektrochok og fuldstændig isolation i ugevis – og derefter bygge en ny personlighed op efter amerikanske

behov.

Ingen af disse torturforsøg havde nogen videnskabelig værdi, men uanset forsøgsresultaterne skrev CIA drejebog i forhørsteknik i 1963, der siden blev brugt flittigt i Vietnam og Sydamerika. De samme metoder er siden 11. september 2001 blevet brugt systematisk mod "fjendtlige kombattanter" og terrorismetænkte. Manualen beskriver også, hvordan modstandere skal tages til fange midt om natten eller tidligt om morgenen, med brug af overdreven magtudfoldelse, og straks desorienteres med en hætte over hovedet.

Forskere fra rehabiliteringscentre har påvist, at tortur ikke virker til opklaring; ikke engang nazisterne kunne trække pålidelige informationer ud af "modvillige informanter". Torturens andet slet skjulte formål, at sprede rædsel og terror, kan også ofte få den stik modsatte effekt. For hver der falder, rejser der sig flere nye til kamp. Helt sikkert er det til gengæld, at bødlerne efterlader sig et kaos, og at ofrene i mange tilfælde bliver invalideret eller dør.

Friedman-skolen

Med Ford Foundation i ryggen udviklende University of Chicagos økonomiske fakultet sig op gennem 1950'erne til en skole for "ekstrem frihandelskapitalisme". Det 'frie marked' beskrives som et perfekt videnskabeligt system. Det var her, Milton Friedman udklækkede konservative akademikere, der kunne repræsentere de store multinationale firmaers interesser, dækket ind under tilsyneladende videnskabelige formler og teoretisk tågesnak.

Det er allerede i denne periode, at de britisk-amerikanske planer for inddæmningen af arbejderbevægelsen og selvstændighedsbevægelser i den tredje verden bliver grundlagt. De indeholdt en pakke med militærkup, dødslistes og et friedmansk minimalstatsprogram for uhindret adgang for udenlandske firmaer.

I 1953 gennemføres et kup mod Irans

demokratisk valgte administration under premierminister Mohammed Mossadeq. I 1954 kup mod den demokratisk valgte, reformvenlige præsident Jacobo Arbenz i Guatemala. I 1964 kup mod João Goulart, der iværksatte økonomiske og sociale reformer i Brasilien. I 1965 besluttede den indonesiske præsident Sukarno at nationalisere olien. Samme år gennemførte militæret et af de blodigste kup og myrdede mange hundredtusinder, ikke mindst kommunister, som CIA havde registreret.

På sydspidsen af Sydamerika udviklede Chile sig til i efterkrigstiden at blive en alvorlig torn i øjet på den amerikanske industri. Der blev iværksat en omfattende propaganda og en rekruttering af unge studenter fra Chiles katolske universitet til Chicagoskolen. Skolen blev et ankerpunkt i den ideologiske kamp mod den John Keynes-inspirerede New Deal-politik, som havde reddet USA ud af depressionen i 1930'erne, og nu havde fundet anvendelse i Sydamerika.

De nyliberale økonomer og deres argumenter gjorde ikke det store indtryk på chilenerne. I 1970 valgtes Allende på et program for nationalisering af landets største rigdomme. Uden at have taget ved lære af historiens begivenheder stod Allende-regeringen fuldstændig ubevæbnet, da militæret den 11. september 1973 myrdede ham og demokratiet.

Samme dag som de CIA trænede militærfolk tog magten, satte de Chicago-uddannede økonomer sig på den økonomiske politik. Chile blev neoliberalismens første triumf. Priserne blev givet fri, grænserne åbnet for import, undergrunden sat til salg, og den offentlige sektor skåret ned.

Remsen lyder måske ikke helt ubekendt mere, men kunne på det tidspunkt kun gennemføres ved hjælp af diktatur, der indespærrede og torturerede i tusindvis af venstreorienterede aktivister. Chiles nye statsform baserede sig på en tæt alliance mellem en politistat og de store erhvervsvirksomheder – fascisme kort og godt. Samme udvikling fulgte i Uruguay og Argentina.

Mens de fascistiske CIA-trænede militærjuntaer var en menneskelig katastrofe, blev Friedmans kapitalismedoktrin lig med en økonomisk bankerot, en plan for elendighed.

Neoliberalisme og terrorkrigen var fra starten ét og samme projekt.

Gældsfælden

*Chokdoktrinen*s detaljerede og veldokumenterede kapitler om katastrofekapitalismens begyndelse i Sydamerika holder læseren knuget helt fremme på stolesædets yderste kant. Udredningen begrænser sig ikke til en kritik af de direkte implicerede personer, virksomheder og regeringsagenturer, også Nobelkomiteen og Amnesty International bliver med rette kritiseret for at sætte kikkerten for det blinde øje, når det gælder sammenhængen mellem tortur og den økonomiske politik.

I begyndelsen af 1980'erne kolliderer flere af diktaturstaterne ikke mindst pga. enorm gæld og inflation. De nye demokratier påtager sig mere eller mindre frivilligt at overtage gældforpligtigelserne og tvinges dermed i armene på Verdensbanken og den internationale valutafond (IMF). Kravet herfra er, at gældeftergivelse og lån kun ydes mod fortsat neoliberal politik. Ikke nok med at regningen fra diktaturets ekstravagante livsstil og militære isenkram skulle betales én gang til af ofrene. De blev også nægtet adgang til at udvikle en selvstændig økonomi.

I Østeuropa blev nøjagtig samme metode anvendt mod Polen. Da det proamerikanske og reaktionære parti Solidaritet blev valgt gik det ind på at overtage gælden. Mod at få refinansieret gælden strøg dette såkaldte arbejderparti det politiske program, de var blevet valgt på, og privatiserede hele butikken. I Sovjetunionen var det Jeltsins kup, der banede vejen for det endelige sammenbrud og masseudsalg.

Mønsteret blev fulgt i næsten 100 lande verden over i begyndelsen af 1990'erne. Nelson Mandela var ikke bedre i Sydafrika, hvor de hvide boere kom ud af den nationale forsoning uden at give magten over økonomien fra sig.

Bush inc.

Med Bush-regeringen fik de store amerikanske virksomheder valgt deres drømmepresident. Statsmagtens sidste funktioner stod over for privatisering. Krigsindustrien leverer nu ikke kun materiel, men også personel, udfører de

egentlige kamp- og 'beskyttelses'-opgaver og står klar med fængsler til de genstridige eller klinikker til de sårede soldater.

Krig er blevet den mest profitable forretning i USA, så hvem vil investere i fred?

Naomi Klein illustrerer hele vejen igennem bogens mere end 600 sider med bjerge af eksempler aldeles fremragende, hvad kapitalisme er. Det neoliberale korstog, krigen mod terror og torturfængslerne er ét og samme system. Beskrivelsen tegner det samlende mønster mere og mere tydeligt op: genkomsten af den rå kapitalisme, der efter sig trækker et blodigt spor af kontrarevolution, hjulpet på vej af reformismens forrædere – sagt med mine og ikke Naomi Kleins ord, men dokumenteret af hendes fakta.

Hvad angår det egentlige projekt bag dette manifest mod nyliberalismen, er det desværre ikke et forsvar for revolutionen. Den revolutionære vej afskrives som sekterisk sammen med Stalin og marxistisk samfundsvidenskab. Programerklæringen hælder i stedet til et miks af John Maynard Keynes' økonomiske New Deal-tænkning og Hugo Chavez' folkelige forankring. Det moderne mål i kampen for en 'demokratisk socialisme' er at blive som i Skandinavien ...

Bogen er endnu et tegn på, at den reformistiske strømning i antiglobaliseringsbevægelsen er ved at konsolidere sig med nye projekter, der igen – kan det forudses – trods årtiers forberedelse ikke vil holde en halv eftermiddag under fascismens blitzkrieg.

Den uro, som reformisterne martres af, er tanken om, at imperialismens gru vækker drømmen om socialisme som i Lenins og Stalins Sovjetunionen til live igen. Derfor skal arbejderklassen endnu engang charmeres med historien om kapitalismens onde mænd, der kan afløses af en anden politik: en ærlig og ubestikkelig regering, der vil styrke den offentlige sektor og nationalisere de vigtigste industrisektorer.

Den politiske videnskab baserer sig på en analyse af klassekampens historie. Hvad Naomi Klein leverer, er hendes genfortælling, en genre, som hun mestrer, og bogen kan derfor varmt anbefales.

B.C. Andersen: Breve til kammeraterne

Gode kammerat

Demokratiet skal styrkes og udvides. De, som ikke er med os, er imod os, er den altafgørende trossætning fra 11. september og krigen mod terror!

De, som taler Roma imod, ikke deler de borgerlige sande værdier, hvorpå samfundet og demokratiet bygger, er ikke alene udemokratiske politiske modstandere, *men* radikaliserede, undergravede terrorister, lyder meldingen fra PET, Integrationsministeriet, Regering og Folketing!

Det kan være meget godt med såkaldt værdi-kamp med kanoner. Men fuld kontrol, ensretning, og tankepoliti er sikrere og bedre. Tanker, viden, ideer, almindelige menneskers drømme, længsel og håb til livet og til en bedre fremtid er farlige, SPRÆNGFARLIGE!

Forbandet være den dag, almuen fik sig et sprog, så megen lediggang fra det ensformige hoveri for kapitalen, at disse desværre nødvendige elementer i profitudnyttelsen af kloden og dens rigdomme hver især blev i stand til at

tænke en eneste sammenhængende tanke, kunne tale sammen, udveksle tanker, ideer, drømme og håb, nære tvivl mod de af Guds nåde indsatte autoriteter bag en tavs, tilsyneladende lalleglad maske, og sætte spørgsmålstegn ved systemet, ved den herskende klasse!

Borgerskabets attentat og mord på Jagtvej 69 – systemets krig mod ungdommen og de stadig flere ”utilpassede” individer i samfundet – har vist, at det ikke er nok så meget terrorlovgivning, nok så mange flere beføjelser til voldsapparatet, ansatte i efterretningstjenester, nok så mange medieludere, mikrofonholdere, der vinder krigen mod en ”utilpasset” befolkning, der ikke kender sin besøgelsestid, endsige hvad der er bedst for den!

Der er sket en stigning af de almindelige mennesker, som føler sig tiltrukket af og knytter sig til venstresradikale grupper, der grundlæggende vil ændre systemet. Det har også vist sig ved det grus, der er blevet kastet i elitens projekt, EN TOTALITÆR EUROPÆISK UNION, som gang på gang bliver forhalet af en emsig nej-sigende befolkning.

En ”utilpasset” ungdom og en ”utilpasset” befolkning udgør en sikkerhedsmæssig trussel for eliten, for kapitalen. Almindelige menneskers ”utilpassede” tanker, ideer, drømme, længsel, håb til livet, for egen fremtid, er en direkte trussel mod sammenhængskraften i det danske samfund.

Det er nødvendigt med en stærk forebyggende indsats og strategi mod ”utilpassede” holdninger i et borgerligt demokratisk samfund. Til den brug har Regeringens integrationsminister Birthe Rønn Hornbech og PET en plan, hvor der indgår øgede beføjelser til PET, et udvidet ”samarbejde” mellem efterretningstjenesten, pædagoger og lærere.

Landets pædagoger og lærere skal nu som agenter og stikkere agere TANKEPOLITI i landets skoler og institutioner. De unge, der tænker tvivlsomme, ”utilpassede” tanker, og hvad værre er, gir udtryk for disse i ”utilpassede” holdninger, de formaster sig til at ytre over for andre, skal hives ind hos PET til FOREBYGGENDE FORHØR ...

Hvor er det lige, disse og tilsvarende ting har været praktiseret før?

Hvad skal indsatsen være over for de unge, der ikke lader sig ”tilpasse” af PET?

Genopdragelseslejr, udryddelseslejr og krematorieovne?

Rygning forbudt – i Danmark

En hilsen til digteren B.C. Andersen fra deltagerne på DKU's antiimperialistiske og antifascistiske sommerlejr.

*I Danmark er det forbudt at skade sig selv med tobak,
folketinget har ansvarligt og myndigt pålagt os dette,
så steder på over 40 m² siger farvel og tak,
til rygerne – med statsautoriseret etikette.*

*Demokratiet virker sådan til de flestes bedste,
beskytter og værner os mod dumhed og ignorance,
viser os klogt, at uden røg kan man sagtens feste,
at den danske kløgt og empati er i balance.*

*Kun de demokratisk udvalgte må ryge,
intelligente missiler, smarte bomber, et helt arsenal.
Så ingen af passiv rygning bliver syge,
kun røgen i Falluja er helt legal.*

KD

Kammeratlig hilsen
B.C.

Fra Dk til Rio

Årets sommerlejr, arrangeret af DKU, løb af stabelen i uge 29. Den var fuld af både intensitet og afslapning og revolutionær gejst. Hovedtemaet blev at lægge grunden til et ungdomsprogram for en vej ud af den accelererende krise, som rammer de unge hårdt med voldsomme prisstigninger, vanskeligheder ved at finde boliger o.s.v. Også den globale miljøkrise indgik i diskussionerne – og det blev slået fast at både kampen for miljøet og mod krigene måtte være vigtige bestanddele af et sådant program.

Et særligt seminar om revolutionær kunst og kultur i dag var meget vellykket og afstedkom en række skabende bidrag – digte, beretninger, fotos og nye revolutionære sange.

Nogle enkelte af deltagerne nåede lige en kort pause, inden de drog videre mod fjerne kyster – til den 21. internationale antiimperialistiske og antifascistiske Ungdomslejr, der i år finder sted i Brasilien. Lejren forventes at samle 7-800 deltagere, flest brasilianere selvfølgelig, men også mange fra det latinamerikanske kontinent, og nogle mindre delegationer fra Europa, Afrika og Asien, heriblandt den danske. En deltager skriver:

”Så er vi vel ankommet til Rio de Janeiro, og bortset fra et ualmindeligt sløvt toldvæsen (hvor lang tid kan det tage at stemple papirer?), gik turen fint. Vejret er smukt - blaa himmel, flot solskinsvejr og behagelige temperaturer. Vi fik en første smagsprøve på latinamerikanske tider i går, hvor et ’kort visit’ paa et kontor blev til 3 timers ventetid (jeg tror nu mest det var uheld... de virker ret velorganiserede og tjekkede). En aftenur paa stranden i Copacabana med frisk kokosmælk og bare tæer i Atlanterhavet rådede dog fint bod paa det.

Brasilianerne er stolte af Rio, og det forstår jeg så udmærket. Her er snavset, fattigt, grimt og stinker - men på trods (og måske lidt paa grund) af alt det, er det nok den smukkeste by - og en af de mest behagelige, jeg har oplevet. Vi bor i en gammel bydel med små brolagte gader, planter overalt, åndssvagt stejle bakker og trapper og dejlige lejligheder.

Selve lejren starter den 26. Indtil da kommer vi til at hjælpe med forberedelserne og lege turister i fritiden.”

Se mere på www.eijaa.org

Pilotprojektet

På trods af konstante løfter fra politisk hold om forbedrede vilkår for de ældre fortsætter Københavns kommune deres felttog mod dem. Der er således gennem nogle år skåret pænt i antallet af dagcentre i kommunen. For de tilbageværende er der nye nedlæggelser og fyringer på vej.

Til dette formål har kommunen iværksat et *Pilotprojekt*. Embedsmænd er rene magikere, når de skal skjule de egentlige hensigter. Houdini ville misunde dem deres evner:

”Et af omdrejningspunkterne i ældrepolitikken er, at alle ældre skal have de bedste mulige rammer for at leve et aktivt liv. Her er kommunens dagtilbud til de ældre en vigtig brik med tilbud om sundhedsfremmende aktiviteter, træning og motion. Der er dog problemer med at tiltrække nye brugere til dagtilbuddene.”

Det er søde ord for hård valuta. Man skal læse mellem linjerne for at forstå, at der her lægges op til nedskæringer. Når nu de folkevalgte udtrykker så stor omsorg for de ældre, kunne man spørge, hvordan man sikrer ’et aktivt liv’ ved at nedlægge endnu flere centre?

Det er for os ansatte nu ikke en nyhed. Min leder har gennem det sidste halve år manet fanden på væggen:

- Hvis ikke vi får nye brugere, så vi kan opretholde besøgsraten, vil der komme nedskæringer.

Frygten for en fyreseddel står printet i panden hos alle. Kollegaerne er udmærket klar over, hvordan en dagpengesats vil ramme familieøkonomien.

Mine kollegaer er en spraglet gruppe. Halvdelen er i tvangsaktivering i den ene eller anden form – uden mindste chance for fastansættelse. Det spares der rigtig mange lønudgifter på. De ’faste’ sætter naturligvis dagsordenen. Der er omkring ti, og de er organiseret i syv-otte forskellige fagforeninger, heriblandt nogle gule. Den

udbredte holdning er en total opbakning til dagcentrets budget, der jo *”er pålagt af kommunen”*, hvilket indebærer, at pensionisterne skal betale eksempelvis fem kroner for en kop kaffe.

Den faglige bevidsthed ligger under normen for faget. Da sosu’erne på landsplan gik i spontan strejke i foråret 2007 for *”Mere i løn”* og *”Flere hænder”*, meldte mine kollegaer pas. I dag kan vi på lønsedlen konstatere, at andre har ført kampen for os.

Kampen mod de aktuelle nedskæringer svækkes betydeligt af, at der ikke er et specielt udbygget netværk mellem de ansatte på de forskellige centre. Netværket, der blev opbygget under konflikten sidste år, er ikke i praksis fungerende mere.

I sidste uge ankom vores leder så til frokosten, som hun altid deltager i. Pudsigt nok er det netop ved disse lejligheder, at de fleste informationer falder, til trods for, at det er tilfældigt, hvem der deltager. Hun meddelte:

- Jeg er blevet udvalgt til at deltage i kommunens pilotprojekt på Amager.

Det skabte en almindelig højtloftet stemning. Det kunne da også tydeligt aflæses i lederens ansigtsfoldere, at hun betragtede det som en personlig triumf. Hun fortsatte:

- Der er flere årsager til, at de netop har udvalgt mig. Dels er vi jo meget fremsynede og fleksible på vores center, men frem for alt er vi jo konstruktive. Det noget andet med de andre dagcentre på Amager. De sidder som regel bare og brokker sig over udviklingen.

Det var ikke til at tage fejl af. De centre, hun pegede på, var netop dem, der markerede sig i overenskomstkonflikten. Det er ikke god tone.

Reno

Det følgende er det lidenskabeligt revolutionære afslutningsdigt i Dr. J.J. Dampes selvbiografiske skildring af 20 års fængsel samt syv års forvisning som politisk fange under Frederik den Sjettes brutale enevoldsregime. Bogen udkom i 1858 og genoptryktes i 1951

Kvad

af den pinte efter pinslerne

Af J.J. Dampe

Så har I dybt i afgrund frygtelig mig holdt, har hånet mig, har trådt på mig, mig pint, så sjæl fra legem, det syntes, måtte pines ud, og nedstødt blev jeg allernederst blandt mennesker på eders bud.

Blandt mest foragtede jeg fik et sted, nedsænkt i smerte og elendighed. I niddinger! Tyranner! I undertrykkere, som stå mod folket, værd de største straffe! Imod mig har I handlet så.

Alt har I gjort, som kunne føre hid min undergang, ja! Alt med største flid. Ej noget, som fortæred mit væsen, har I sparet på. Alt har I gjort, hvormed min livskraft den kunne knuses og forgå.

Jeg var for stærk, triumf! jeg var for stærk. I, dygtige i langsomt morderværk! I mordere! I bødler! I pinere af mennesker! Dolkmorderen er ej så grusom, triumf! jeg var for stærk for jer.

Går jeg tilbage for jer? viger jeg? mig bøjer? Giver efter for jer? Nej. - Ah! dog for eders fødder jeg ydmygt bøn har forebragt, bønfoldet har jeg eder, eder, I, som jeg skued med foragt!

CELLEN I KASTELLET

Dampes celle gennem fem år i militærfængslet på Kastellet i København (i dag arbejdsplads for Forsvarets Efterretningstjeneste), opført som en udvidelse af Kastelskirken.

Min sjæl ophøjet over eder har sig følt i afgrund, hvor jeg nedstødt var. Men dog jeg eder bønfoldt, skønt eders åsyn mig indgød mer væmmelse end giftig slange, end gab af tiger blodig rød.

Jeg bønfoldt! Var hos jer barmhjertighed? Barmhjertighed hos eder ej fandt sted. Den skal jer ikke skænkes. Nationer! Det I mærke på! Barmhjertighed de ej bør finde; Hvo ej den har, skal ej den få.

Oh I, som på skafotter livet lod! Om hævn, hævn, råber eders blod, Oh I, som fængslet sukke! Som formand (*) står jeg mellem jer. Oh, fortrin sørgeligt, ved skæbnen jeg forrest blandt de pinte er.

Jeg bad, jeg bønfoldt om at frelses fra den plads. Omsonst. Nu vel! Så lad mig da indtage plads, mig anvist! Ej gives skal af sandhed, ret det mindste bort, der ej skal gives det allermindste bort af det.

Ej tage I en vilje, som jeg har, beslutning, tanke, forsæt, hvilken var i sjælen, ej den mindste. Alt ondt, som på mit hoved faldt, alt muligt ondt, I på mig vælted, omsonst, forgæves er det alt.

Den enevældige tyran Frederik 6 (1768-1839), der døds- og livstidsdømte Dr. Dampe. Københavnerne piftede og hujede af hans kiste, da den førtes ud af byen og til Roskilde.

Jeg skal på kampplads til en lige så stærk, uformindsket strid mod eder stå, som om jeg havde tilbragt al denne række år af kval i muntert liv, og tit i glæder ved gilder og i dansesal.

Et sådant bryst jeg vender mod jer hen, som klippen, havet stormer imod den, kan ej det mindste fra den tage. - Ah, denne kamp, svær denne var; hvor mange kampe er der sete, der svær, som denne, været har?

Men nu er kampen stridt. Hvad kommer nu? Nu, time længe påkaldt! kommer du, til held for jordens slægter, ved dig forløsning bliver bragt de undertrykte, som med sukken har båret åget på dem lagt.

Du kommer, ja! du kommer, skønne tid! Endnu en kamp, endnu en mægtig strid. Min ånd, midt under denne, fra jorden bort skal svinge sig, mens friheds høje jubelhymner jeg hører lyde rundt om mig.

Når hjertet nærmer sig det sidste slag, det lyde skal: I verdens store sag er vunden sejr, sejr. Det ord min sjæl oplive skal. Den tanke skal med sjælen flyve på flugten op mod stjernesal.

Jacob Jacobsen Dampe (1790 - 1867) blev 1821 dømt til døden, fordi han kritiserede enevælden og forlangte ytringsfrihed og en demokratisk forfatning. Indtil 1826 var han i en celle på Kastellet, derefter 'benådet' til livstid og indsat i det ny statsfængsel på Frederiksø. I 1841 fik han tilladelse til at slå sig ned på Bornholm og efter enevældens fald blev han i 1849 løsladt og vendte tilbage til København.

Statsfængslet på Frederiksø, hvor Dampe var indespærret i femten år

(*) formand: forgænger; den der gik forud

Martyr for ytringsfrihed

Et essay omkring dr. Dampe og demokratiet

Af Annette Wium

Dansk historie har også sine frihedshelte, også i kampen for ytringsfrihed og borgerligt demokrati.

Anette Wium, Risskov, peger på den dødsdømte livstidsfange dr. Dampe som Holger Danskes afløser som dansk nationalhelt

En dag hørte jeg Niels Hausgård i radioen sige, at han ikke var helt tilfreds med vores lidt gumpetunge nationalhelt Holger Danske! Næh, det er vist ikke værd at prøve at vække den stenmand. Han kunne vise sig at være en ren Frankenstein, så vi fik alle tæskene selv.

Nej, hellere huske de mange rigtige menneskehelte, vi har haft, lige fra Skipper Klement og hans modige bønder op til vore dages "mormødre for asylbørn", de dejlige koner.

Men jeg har en, som jeg synes skulle være blandt vores største forbilleder. Nemlig Jacob Jacobsen Dampe, bedre kendt som dr. Dampe.

Fra 1821 og de næste tyve år sad han i fængsel, i Kastellet, og på Christiansø, alene fordi han kæmpede for frihed og selvbestemmelse for alle danskere.

I marts fik vi regeringens demokrati-kanon. Men hvad nytter det, hvis Dampe ikke er nævnt? Som denne kanon er udformet, må der snarest komme en alternativ kanon fra venstrefløjen for at skabe balance, og for at Dampe kan blive kendt af alle danskere.

Dampe den ubestikkelige

Jeg kendte kun Dampe af navn, men læste så hans erindringer fra fængslet. Ikke alene var de spændende som Greven af Monte Christo, men det gik op for mig, at her var danskernes Mandela, som vi bare aldrig har værdsat efter fortjeneste.

I årene før vi fik grundloven i 1849,

gærede det med frihedstanker overalt i Europa. Men det skulle vise sig, at vi i Danmark var en menneskealder bagefter i forhold til den franske revolution. Til Dampes sorte uheld. For i Danmark regerede den strenge Frederik d. Sjette, som vel var bange ved tanken om Struense og alt det, der var sket dengang, og derfor slog hårdt ned på alle forsøg på ytringsfrihed.

I de år var det, at Dampe på trods af sin begavelse (han blev teolog som nit-tenaarig) pga. et ulykkeligt ægteskab blev fattig. Dermed oplevede han også fattigdommen omkring sig, og harmedes over den. Der var jo andre notabiliteter, der havde tanker om frihed og bedre kår for de fattige, men de var mindre modige end Dampe, og de undsagde ham alle, da det virkelig gjaldt.

Så var der jo hans ven og medkæmper Hans Chr. Jørgensen, som blev arresteret samtidigt med Dampe og sad elleve år i fængsel. Læs om denne hædersmand, og om Dampe, i "*Det kvalte demokrati*" af Michael Helm. En indsigtsgivende bog, der placerer de to korrekt i historisk sammenhæng som de betydningsfulde demokratiforkæmpere, de var.

Jeg må fokusere på Dampe, der var primus motor, og den skrivende af dem, og den eneste på den tid, der lagde hele sin sjæl i kampen for borgernes indflydelse, både for at de skulle kunne forbedre deres egne kår, men også som en kontrol, for at hindre magthaverne i at dumme sig alt for meget.

Men det koster at gå forrest. Ligesom for Mandela blev det for Dampe en kamp med de største omkostninger. Nå ja, kanonen nævner Heiberg. Men han blev dog "kun" landsforvist (som en del andre), det som Dampe bad så inderligt om at slippe for. Men nej, han skulle rådne op i et fængsel, så meget hadede og frygtede kongen ham.

Mandela var heldigere at være født i en anden tid; og da han blev løsladt, var det til sine længselsfuldt ventende tilhængere og medkæmpere; og som vi ved, blev han et forbillede for hele ver-

den.

Dampe var alene, og næsten ingen i befolkningen kendte hans skæbne. Kun få sympatisører prøvede at gøre noget for ham. Altid uden held. Denne sandhedskærlige, ubestikkelige og begavede mand, som kunne have virket og skrevet, forspildte sit liv som et offer til os. Da han endelig kom ud, nåede han at opleve, at vi fik grundloven, uden at han fik nogen undskyldning.

Men ligesom med Mandela fik de ham aldrig knækket. Hans store kærlighed til det almene folk, og hans skarpe hjerne, var usvækket, da han i 1853 holdt en stærk tale i Arbejderforeningen i København, hvor han opfordrede tilhørerne til at "værne om" grundloven, som, "var truet af frihedens fjender". Og sandelig om han ikke fik ret. Nogle år senere fik adelen tilbageerobret nogle rettigheder og dermed indskrænket grundloven.

Den tale burde være kendt af hver eneste dansker, ligesom hans erindringer. Den er udgivet af "Selskabet Dampes venner", og tak og lov for dem.

Jo, Dampe har vel været glad for grundloven, men har også kunnet se, at det ikke var rigtigt folkestyre, før vi fik "hemmelig afstemning"! Og også "politikeransvarlighed over for vælgerne"! Ufatteligt fremsynet! At vi endnu ikke har det sidste, ser vi jo især i denne tid.

Da han var så langt foran sin tid, og ingen lunken taktiker, men modig, og med et temperament a la vores dejlige og kradsbørstige Henning Tjørnehøj (som vist skal være glad for, at han er født i vore dage), ja, så levede han farligt.

Men uden politi-stikkerne (-provokatorerne), som direkte "hjælp" ham "længere ud" end planlagt, var det nok ikke gået så galt. Ganske som med de terordømte i Voldsmosesagen, hvor nogen nu kritiserer de aktive politiprovokatorer voldsomt og senest har forlangt, at retssagen skal gå om. Poliagenter, som er noget andet, vil der altid være brug for, f.eks. i pædofilisager osv.

Martyr for ytringsfrihed

Om han havde levet i dag

Jeg tror, at havde Dampe levet i dag, ville han:

Kræve afstemning om EU, hver gang!

Kæmpe mod tortur, og for frihed til fængslede menneskerettighedsforkæmpere overalt i verden, og for uretfærdigt behandlede, som f.eks. fangerne på Guantanamo!

Han ville kalde invasionen af Irak og Afghanistan for forbrydelser.

Og han ville være at finde i kampen imod den tiltagende overvågning, og terrorlovene, der undergraver vores hårdt tilkæmpede retssikkerhed og f. eks. senest har givet PET frie hænder til, uden bevis og uden afhøring, at arrestere og ville udvise to tunesere for mistanke om at ville dræbe tegneren Kurt Vestergård.

Man tænker sit, når en dansker straks efter blev løsladt ... og de ikke en gang tog deres computere med! Om de to, (måske opildnet af danskeren?) bare har "raset" på pc'en, som så mange andre, eller de har haft konkrete drabsplaner, det får vi aldrig at vide, og ud fra alt, vi ved, er PET's aktion måske bare et forsøg på legitimering af deres egen berettigelse.

Jeg er glad for, at jeg har levet i den sidste tidsalder, hvor man kunne pille bussemænd i fred og være vred på de avisejere, der med deres trang til at fornærme andres tro har stjålet vores land fra os og lagt os for had i store dele af den muslimske verden, så vi ikke mere kan være stolte af at være danskere, eller være trygge ved at rejse ud i verden.

"Jeg har bare gjort mit arbejde," siger Kurt Vestergård. Men det VAR altså det, nazisterne forsvarede sig med efter Anden Verdenskrig. Man tror, det er løgn, at nogen kan få sig selv til at bruge den undskyldning i dag. Tegnerne kunne have nægtet at tegne, og ja, måske mistet deres job, og hvad så? Det vil altid koste at insistere på at opføre sig anstændigt. Jeg vil ikke pive, hvis jeg en dag bliver ramt af en selvmordsbombers afmagtsvanvid. For heller ikke jeg har gjort nok for at få alle udlændinge til at føle sig velkomne. Jeg skal nok være med til at beskytte Kurt Vestergård, men jeg vil have lov til at

sige højt, at jeg synes, han er et fjols. Og til jer, der viser jeres had til muslimerne: Lad være med at pive og spille forundrede, når I ser, hvad I nu får i nakken, efter at have mobbet dem i årevis!

Dampe kunne arabisk og skrev en på den tid meget rost afhandling om Koranen. Mildest talt tankevækkende, ikke?

I hans tanker om frihed (også i det religiøse) og om selvstyre til folket aner jeg et "missing link" i danskernes vej til demokrati. Af og til får jeg i et glimt et syn af, hvad vi kunne være kommet frem til med Dampe som forbillede. Noget som hverken er ren egoistisk liberalisme, eller stalinisme, som kommunismen udartede til i Rusland, Kina, DDR m.fl., (hvilket der i dag er mange lovende nye undtagelser fra i Sydamerika. Og jo Cuba, som fra starten har været alle socialisters forbillede for demokrati indadtil, med håb om at de en dag også vil turde sænke paraderne udadtil), men heller ikke den afart af demokrati, vi har i dag, som er repræsentativt og fyldt med unødvendigt formynderi, og hvor ytringsfriheden er ved at degenerere til brug for medieejernes indtjening.

Alt imens begrænses borgernes ytringsfrihed til korte læserbreve; et par minutter hos Poul Friis (P1 morgen, god udsendelse); at dele artikler ud på gaden, eller udgyde sig på internettet, "den store skraldespand", som Erwin Neutsky Wulff kalder det, men som måske også er vores sidste håb. Et demokrati,

hvor dialogen er trængt, og kun få kontroversielle tanker kommer frem i medierne uden først at være rettet til, så de passer ind i samfundets vaneholdninger.

Når der alligevel af og til kommer gode ting igennem, er det, når befolkningen i årevis har kæmpet for nogle ændringer, f.eks. gennem patientforeninger og andre steder, hvor de endnu kan komme til orde, på trods af lægemonopolet. Og så pludselig en dag, når alle har opgivet håbet, står der en notits i avisen om, at det er vedtaget. Som det f.eks. skete med akupunktur i sin tid, og med forbuddet mod amalgam i tænderne her i foråret, og forhåbentlig engang med en endelig accept af Minnesotakuren for alkoholikere, og med en langt større accept af alternativ helbredelse i det hele taget. Men tænk, hvor mange uskyldige ofre og hvor megen kamp det har kostet (og stadig koster) folk at nå dertil! Vi ser det i dag, som vi så det med Dampe dengang, at både læger og politikere er eksperter i at lade nogle hverdagshelte gå foran og gøre det hårde pionerarbejde, for derefter at "glemme" deres indsats og selv tage æren for fremskridtene.

Ytringsfrihed og tabu

I Dampes ånd drømmer jeg om, at selv de mest kontroversielle tanker ikke bliver kvalt i fødslen. At ytringsfriheden ikke alene vil være for tilhængerne, men også for mennesker, der gerne vil afskaffe demokratiet. For hvad er ytringsfriheden ellers værd?

Vi tror det ikke, men vi har faktisk mange ubevidste tabuer; og det gør os magtesløse og deprimerede. F.eks. hele rusmiddelområdet, hvor man ikke må tale om den absurditet, at bryggerierne er vores "eksportstolthed", mens hash-handlerne rådner op i fængslerne, selv om det ligeså godt kunne være omvendt!

Endsige da tale om, at alle stoffer burde være legale, så længe man ikke skader andre, så man kunne få ressourcer til oplysning og behandling af de afhængighedssyge. Og når en luder siger, at hun er glad for sit arbejde, eller en kone nr. to eller tre siger, hun har det fint med sine medkoner, og de så bare ikke bliver troet og fuldkommen ignoreret! Jeg har aldrig hørt et eneste seriøst argument for, at vi kun må have én ægtefælle! Og hvorfor godtager vi det gængse argument, at luderer er en "vare", der bliver solgt, når det nu kun er en ydelse, de sælger, nøjagtig som en gynækolog eller en skraldemand gør det?

Mange job er for hårde i det lange løb. Hvorfor ikke bare hjælpe luderne til andet arbejde, hvis de ønsker det, og så holde op med formynderi, hetz og straffe? Undtagen, selvfølgelig, hvor man kan slå hårdt ned på kriminelle kvindehandlere! Og så skal deres ofre, de handlede kvinder, selvfølgelig hjælpes meget bedre, end de bliver det i dag. Og hvad med de anonyme sæddonorer, som ingen får lov at sætte spørgsmålstegn ved, selvom det klart er en forbrydelse mod børnene? Og hvorfor må vi ikke tale om at bede om hjælp til at dø? Der er ingen argumenter imod, kun forstøret gammelreligiøs tradition, der hver eneste dag er skyld i grusomme lidelser og uværdige forhold for døende danskere.

Nej, ingen kan være rigtig lykkelig uden at have mulighed for at udtrykke sig frit og få sin mening respekteret. Det vidste Dampe, som siden hen Pio og P.H. og alle de tusinder, der betalte en pris i kampen for friheden.

I dag har vi en ny trussel mod demokratiet, nemlig at folk bliver for handlingslammede (og usunde) af at se for meget tv. Man kommer til at tænke på Roms forfald eller på Nigel Kneales film "Sexolympiaden" fra 1968, hvor befolkningen spiste og levede deres liv

foran tv-skærmen, og hvor tv-folkene gik i panik, hvis de på deres "kontrolskærm" kunne se, at folk holdt op med at se tv og i stedet begyndte at "snakke sammen". Den havde en grum slutning, foregreb realitygenren og blev måske derfor tiet ihjel.

Alligevel må vi være optimister. Op af den grågrønne, grumsede politiske Limpopoflod, hvor partierne i dag flyder sammen, med "afklippede tæer og hæle", vil der måske en dag stige et anderledes samarbejde, der giver plads til mangfoldighed, filosofi, ægte meningsforskelle, gammeldags argumenter, uden "forhånelser" og "gå ad Helvede til"-retorik. Hvor man taler sig igennem til fornuften, med gensidig respekt, i et ægte demokrati, det hvor man tager hensyn til mindretallet. Hvor vi opgiver kynismen, lytter til indianernes visdom og erkender, at "Næsten" er alt, hvad der står, svømmer, flyver og kravler på vores fantastiske levende jord. Hvor alle ved, at jorden er blevet så "lille", at vi nu må samarbejde målrettet på at afskaffe krig og sult i verden uden samtidigt at forgifte kloden. Ellers forhærdes vores hjerner, og så kan alt være lige meget.

Officiel oprejsning på tide

Dampe døde i 1867 og havde, trods alt, i de allersidste år fået en lille anerkendelse i form af en pension bevilget af Rigsdagen. Men officiel oprejsning var det ikke, og ikke én af samtidens store forfattere har i deres forfatterskab nævnt denne visionære samfundskritiker, som var så farlig for magthaverne, fordi han kunne fylde kirkerne og begejstre folket med sine blændende

talegaver og budskaber, som f.eks. dette, "at de uoplyste masser, som magthaverne var så bange for skulle få del i magten, just var dem, de burde knæle for".

Nej, Jørgensen var ikke "enfoldig", og Dampe var ikke "utilregnelig", som magthaverne påstod (uden derfor at behandle dem mildere), og som også mange historikere fejlagtigt ynder at beskrive dem. Dampe kunne være blevet en betydningsfuld kraft i opbygningen af det danske demokrati, og/eller en skattet komedieforfatter af karat som Holberg, eller hvem ved, måske endda Shakespeare, der til slut i Kong Lear kommer til orde med dette ønske: "Del altting, så overflod forsvinder, og enhver får nok." Ord, der bar hele Dampes virke.

Dampe blev "gemt væk". Men gav os, ligesom Mandela, et værdifuldt vidnesbyrd om menneskeåndens ufattelige styrke, når den hviler på sandhed og uselvskhed.

I disse år er der megen tale om, at sige undskyld til slaverne og andre af fortidens ofre. Jeg opfordrer hermed regering til nu endelig, i stedet for at "glemme" Dampe og Jørgensen, at give dem begge en officiel undskyldning og fuld oprejsning, med en fremtrædende plads i Demokratikanonen. Og en flot statue på et centralt sted. Så vi som folk kan mindes og hyldede dem behørigt. Det ville være flot, hvis vi fik den til Århus, måske i det grønne anlæg, som Jabbar Yazdani fra Børn og unge-rådet for nylig foreslog, at vi anlagde bag ved den planlagte rutebilstation ved Banegården. Vi mangler også en virkelig storfilm om Dampe. Gerne med Michael Falck som Dampe! For tiden er der tre film på vej om Struensee. Mit håb er, at turen derefter kommer til dr. Dampe.

USA har sin Martin Luther King, Sydafrika sin Mandela. Danmark har sin dr. Dampe, hvis vi bare tør opdage det.

Tak til professor Palle Svensson, Århus Universitet, og historiker Benito Scocozza for inspiration.

Signerede indlæg i Kommunistisk Politik udtrykker ikke nødvendigvis redaktionens eller APK's holdning. Red.

På røven – også i Danmark

En af mine venners venner arbejder for politiets auktioner i København. Det forlyder derfra, at antallet af indbragte effekter fra konkurser og udsættelser er eksploderet i løbet af det sidste halve år. Der er for lidt plads på lagrene og alt for få til at sortere alt det, der kommer ind.

Køkkenskufferne trækkes ud og sendes usorteret videre, klædeskabene tømmes uden videre over i plastikposer, lamper og lænestole, tv, computere, dvd'er, bøger og kogegej og meget, meget mere kommer hulter til bulter i hidtil usete mængder.

Andre rykker sammen og udlejer dele af deres bolig for at have råd til at blive boende.

På Danmarks Statistik er der lidt tal

på: Det sæsonkorrigerede antal af konkurser steg fra 271 i maj til 283 i juni, mens antallet af tvangsauktioner i samme periode faldt til 157 fra 193, hvilket er højere end i perioden 1.1.2003-1.2.2008, men stadig langt under det højeste antal i 1993.

Ser man udelukkende på byggesektoren, er antallet af konkurser dog højere end i 1993. Alene-stående ikke nødvendigvis alarmerende tal.

Samtidig står der nu 17.774 boliger tomme i København. En stor del af dem er nybyggede luksuslejligheder, der ikke findes købere til. Alene i dag den 21.7. er der indrykket over 30 nye lejligheder i København K, N, NV, S, SV, V og Ø på lejebolig.dk. I lejlighedskomplekserne på Islands Brygge og kanal-

byen Sluseholmen i Sydhavnen er det nu aftalt, at der kun må skiltes med én lejlighed til salg pr. ejendom, da skilteskoven med Til Salg-skilte ellers ville skræmme enhver køber væk. Kører man en tur forbi ved aftentid, ses det tydeligt, hvor få af lejlighederne der er beboet.

Sammen med Domea – et boligselskab, der ikke undser sig for at opkræve husleje for en plejehjemsbolig op til tre måneder efter et dødsfald og i strid med lejeloven – har CASA skrevet en rapport, der sammenligner indkomster med huslejen i lejeboliger. Undersøgelsen viser, ikke ganske uventet, at enlige med og uden børn og par med børn og en indtægt på 25-30.000/mdr. pr. voksen ikke har råd til at bo i en nybygget eller renoveret lejlighed, hverken i de private eller almene ejendomme. For tiden står der således 97 nybyggede almene boliger tomme i København, mens der er 100.000 på ventelisterne.

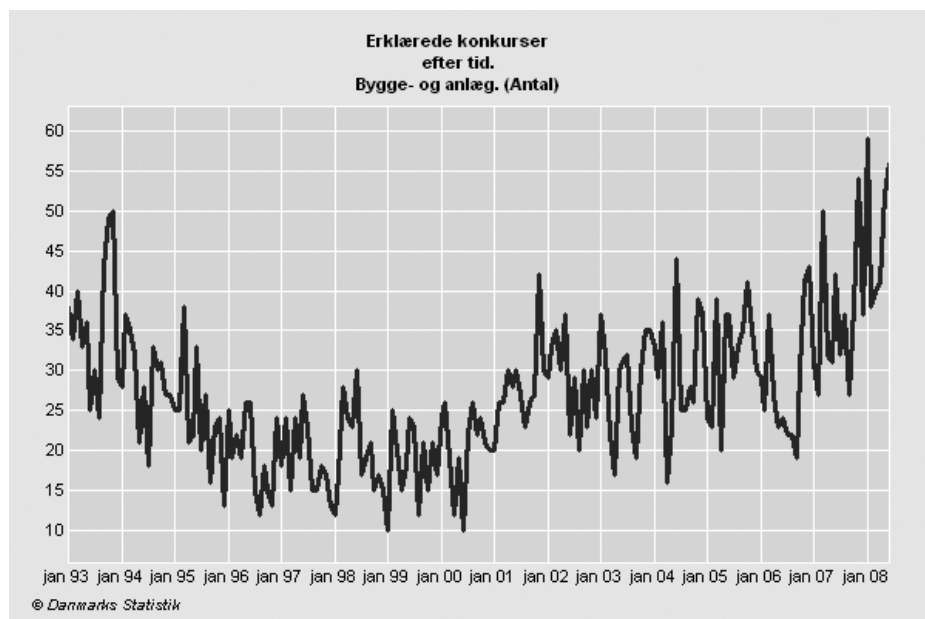
Antallet af lejeudsættelser er da også inde i en jævn stigning fra 1.499 i 2002 til 2.589 i 2006. Samtidig viser en undersøgelse fra SFI fra april, at en fjerdedel af de udsatte efterfølgende bliver hjemløse, at næsten halvdelen er børnefamilier og et stigende antal er enlige mødre med børn, at 20 % tilhører en etnisk minoritet, og at kontant-hjælpsmodtagere er særligt hårdt ramt.

Altså på den ene side påstår regeringen, at de ønsker og arbejder for at undgå, at fattigdom går i arv. På den anden side er det kropumuligt, selv for en børnefamilie med en almindelig indkomst, at finde en ny lejlighed, de har råd til at bo i, og regeringen forhindrer kommunerne i at give tilskud til bygning af sociale boliger eller tilskud til børnefamiliers husleje.

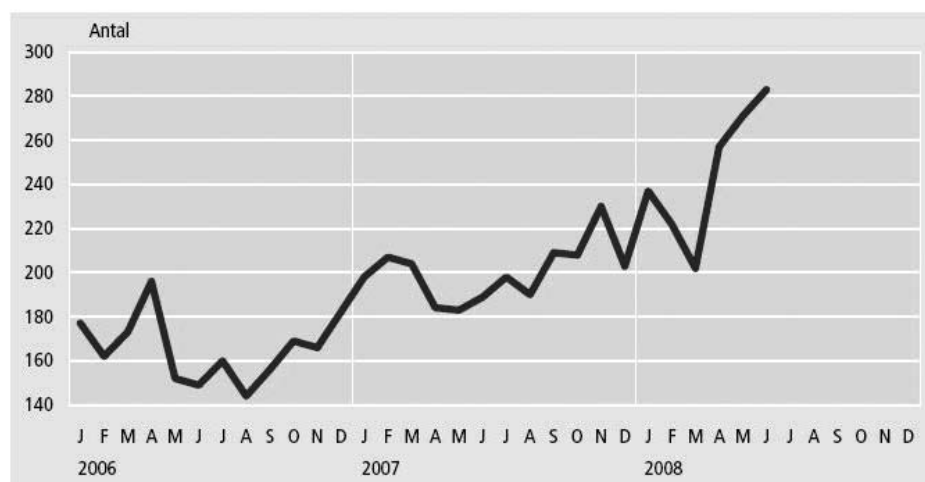
Imens står titusindvis af lejligheder tomme og forringes i værdi, byggeaktiviteten falder og antallet af konkurser stiger.

Man kunne jo fristes til at opfordre til en ny type husbesættelser.

GBE

Konkurser, sæsonkorrigerede

Korthuset

Af Danny Schechter

Synes du, at boligkrisen er barsk? Du har intet set endnu ...
Det næste område, der vil eksplodere, er kredittortgælden

På landsplan står to millioner boliger ledige. Salget af boliger er på niende år meget lavt. Den tidligere skatteminister Larry Summers udtaler, at boligøkonomien ikke har været så dårlig siden Depressionen (*den store økonomiske krise i 1930'erne, KP*). Vi kender endnu ikke det fulde omfang af det kolossale subprime-røveri, men en nylig undersøgelse fra Bank of America giver nogle skøn over omfanget af konsekvenserne af "kreditkrisen". Nedsmeltningen af det amerikanske ejendomsmarked har ifølge banken nedført et globalt tab på 7,7 billioner dollars i markedsværdi siden oktober.

Mens mange øjne har fokuseret på sammenbruddet på boligmarkedet og på dets enorme negative effekt på en økonomi, der klart bevæger sig mod recession, er det kun få, der været opmærksomme på den næste boble, der ventes at bryde: kredittortene.

Kombineret med de omfattende subprime-tab vil et sådan kredittortmarrid kunne vælte hele det finansielle system og verdensøkonomien. Du og dine kredittort er blevet nøglefaktorer i den højst ustabile finansfælde. Prioritetslångivernes begærlighed og bankernes kredittortgriskhed sammenkoblet med afskaffelsen af reguleringen af de finansielle institutioner, som blev støttet af begge de politiske partier i USA, er tydeligvis blevet værre endnu som følge af Bush-administrationens 'støt de rige'-politik. Det har bragt os ud på randen af afgrunden i en grad, der ikke er set siden lige før Den Store Depression.

Under sin valgkampagne i Edinburg, Texas, i februar måned mødtes Barack Obama med studenter fra Texas-Pan

American University:

"Vær forsigtige med de kredittort, okay? Spis ikke ude så meget," sagde han. Efter tvangsauktionskrisen advarede han: "Kredittortene er de næste i rækken."

Parringen af boliglån og kredittortsgæld er gået for sig i årevis. Boligejere, der er kommet i farezonen, kan ikke længere bruge deres boliger som låne-maskiner – takket være deres tidligere refinansierings- og friværdilån, der førhen ofte blev brugt til at betale af på deres kredittort. I realiteten brugte husejerne fra 2002 til 2007 1,2 billioner dollars fra deres lån i friværdien til at betale af på kredittortgælden og til at dække øvrige leveomkostninger, ifølge organisationen Demos, der udforsker den offentlige politik.

Problemet forstærkes, fordi færre folk betaler deres kredittortregninger til tiden. Og stadig flere bruger kredittort-kontanter til høje renter for at betale i det mindste en del af deres huslån i stedet for den anden vej rundt.

Hvor slemt står det til?

* Finansanalytikere udtaler, at der alene i USA står mere end 850 milliarder dollars i uindløst kredittortgæld på spil, et beløb, der hurtigt nærmer sig en billion dollars, omtrent det samme beløb som gælden på ejendomsmarkedet.

* CNN rapporterer, at forbrugere på verdensplan har lånt for mere end 2,2 billioner dollars i form af indkøb og kontanthævning på forskud på de større kredittort alene i løbet af sidste år.

* Den ubetalte del af denne gæld fortsætter med at vokse – og de amerikanske forbrugere øgede sidste år deres kredittortgæld med 68 milliarder dollars, svarende til en stigning i gælden på 7,8 procent, den største stigning i syv år, netop som den seneste recession satte ind.

* Selv mens de bruger pengene, er forbrugerne begyndt at misligholde lånene i et forbløffende tempo. Procentdelen af

Danny Schechter blogger for Media-channel.org. Hans film "På gæld vi tror" gav anledning til hjemmesiden www.StopTheSqueeze.org. Han har skrevet en ny bog om krisen med titlen "Udplyndring: En undersøgelse af vores økonomiske katastrofe".

folk, der er i restance med deres kredittortbetalinger, stiger, og kredittortskaberne afskriver nu i nærheden af fem procent af tilbagebetalingerne.

* Sidste efterår satte de store banker milliarder til side som reserve for tab på lån, da de forudså en stigning på 20 procent i udeblevne afdrag i de næste to til fire kvartaler.

* Capital One, en af de største kredittortbanker, blev tvunget til at afskrive 1,9 milliarder dollars i dårlig gæld alene i sidste kvartal af 2007.

* Ifølge en Associated Press-undersøgelse alene af de førende kredittortbanker var værdien i oktober af de kredittortskonti, der var mere end 30 dage i restance, steget med 26 procent i forhold til forrige år, til 17,3 milliarder dollars. Alvorlige restancer hos nogle af de største långivere var steget med 50

TEMA: KRISEN ER HER

procent i værdi på konti, der var mindst 90 dage forfalden til betaling.

* Hvad der gør tingene endnu værre, eller endnu mere udbredt over hele økonomien, er, at kreditkortgælden ligesom bolig-gælden er slået sammen i puljer, der er videresolgt til investeringsgrupper, andre banker og institutionelle investorer. Omkring 45 procent af USA's kreditkortgæld på over 900 milliarder er blevet samlet i sådanne puljer, og en hel stribe selskaber, og ikke kun nogle enkelte, står i fare for at gå konkurs pga. afskrivning af kreditkortsgæld.

Hvad alt dette beløber sig til, og hvad Obama ikke sagde noget om, er, at vi aktuelt står ansigt til ansigt med resultatet af den mest massive fiasko for vort politiske og økonomiske system siden Depressionen.

Siden Ronald Reagan har vi levet i en æra, hvor hverken sammenbruddet for spare- og lånekasserne i 1980'erne eller de Enron-lignende skandaler i Bush-årene har kunnet stoppe de finansielle institutioners ubønhørlige fremmarch, der nyder beskyttelse fra begge partier, når det gælder deres evne til at tjene en skilling uanset omkostningerne for den sociale velfærd og de økonomiske strukturer. Det er naturligvis det, der bliver resultatet, når begge partier er så afhængige af massive finansielle bidrag for at få deres kandidater valgt, og når medieselskaberne er tunge af reklamer fra FIRE-sektoren – finans-, forsikrings- og ejendomsmæglerselskaberne (*Finans, Insurance and Real Estate = F.I.R.E*) – og ikke advarer offentligheden eller undersøger det topmålte fusk, de forkerte fremstillinger eller det direkte bedrageri, som ligger under hele ejendomsmarkedet og den truende kreditkortkrise.

Uvurderlig!

Kreditkortindustrien (Vista, MasterCard, American Express osv.) og de ti banker, der dominerer industrien som primære kortudstedere, bruger årligt skønmæssigt to milliarder dollars på endeløs markedsføring over hele verden. Vi bombarderes alle med deres anmassende opfordringer og salgsmidler og reklamepåfund. De ved, at der

måske kun er to-tre procent, der reagerer positivt, men det mere end betaler for de enorme omkostninger.

De har på den måde haft succes med at forsyne 158 millioner amerikanske kortindehavere med 1,5 milliarder kort. Det giver et gennemsnit på ti pr. person. I løbet af de seneste år har butikskæder, banker, en lang række virksomheder, sportshold, fagforeninger og endog universiteter søsat specialiserede kreditkortprogrammer. Ligesom bilfirmaerne, der opdagede, at de tjente flere penge på lån til biler end på biler, er nytten af det, der er blevet kaldt "finansieringen", blevet åbenbar for flere forretningssektorer.

Kreditkortsannoncering efter nye kortholdere er specielt effektiv nu, hvor inflationen driver leveomkostningerne i vejret og forbrugerne har mindre at bruge af.

At betale med endnu et nyt kreditkort er for mange den eneste mulighed for at opretholde deres budgetter eller bevare deres livsstil, især når oliepriserne stiger. Det er blevet en vane for mange at bruge mere, end de har. Resultatet er, at den amerikanske kreditkortsgæld er vokset med 435 procent fra 2002 til slutningen af 2007 – fra 211 milliarder dollars til tæt på 915 milliarder.

Det uophørlige fortsatte fremstød fra kreditbankerne retter sig ikke kun mod mulige forbrugere. Nye fokusgrupperstudier og andre undersøgelsesteknikker anvendes fortsat til at overtale detailhandlerne til at opmuntre til flere

kreditkort-transaktioner. I stigende omfang gør forretningerne brugen af kortene enklere via "slagtilbud" og andre salgstrick, uden at der behøves at skrive under.

"Flere og flere brancher indenfor den amerikanske økonomi erkender, at deres finansielle succes er baseret på kreditkortindustriens succes," forklarer Robert Manning, forfatteren til den skelsættende '*Kreditkortnationen*' og en førende ekspert, som har slået alarm om konsekvenserne af kreditkortgælden.

"Alting er meget nøje udtænkt og fuldt forsætligt. Enten det er via konferencer eller tænketanksmøder om, hvordan man opmuntrer folk til at pådrage sig større gæld, eller ved at bearbejde købmændene – f.eks. ved at overtale købmændene med erfaringsbaseret information om, at hvis de bruger kreditkort, kan de købe 20-35 procent mere."

Manning anfører, at opsparing og sparsommelighed historisk har haft en positiv klang i USA. Så sent som i 1980'erne lå den nationale opsparingsrate på 10-11 procent.

Siden 2005 har amerikanerne sparet mindre end én procent af deres disponible indkomst op. Faktisk viser de seneste opgørelser fra marts måned i år, at opsparingsraten er negativ, under nul. Og også i marts rapporterede regeringen, at for første gang siden Depressionen skyldte amerikanerne mere på deres boliger, end deres ejendom er værd. Grundlæggende og gennemsnitligt set er Amerika fallit, og dets kreditkort har spillet en afgørende rolle deri.

Manning, der underviser på Rochesters teknologiske institut, er gået til emnet med original forskning: finansforståelseskurser for sine studenter. Han fandt ud af, at mange af dem allerede havde kreditkort, før de kom til skolen, nogle havde haft det i årevis.

Som vi alle ved, så fortæller virksomhederne ikke om bagsiden, når de forfører kunderne. De tilbyder lave introduktions- eller lokkerenter, på samme måde som pantebrevsudbydere fristede kunderne til subprime-lånene (*lån uden sikkerhed*). De tilbyder belønninger, hyppige reklametilbud og andre præmier. Man retter sig specielt mod

studerende, fordi de har ringe økonomisk erfaring fra den virkelige verden. Den amerikanske Public Interest Research Group, der fører kampanjer mod studiegæld, fastslår, at den gennemsnitlige gæld nu er 4.000 dollars pr. student, men i løbet af fire år let kan være steget til 15-20.000 dollars.

Alt dette er ikke unikt i vores globaliserede verden. I den anden ende af verden og *down under* har sammenslutningen af New Zealands Studenterforbund (NZUSA) og de bankansattes fagforbund, Finsec, slået kræfterne sammen for at forsøge at holde studenterne borte fra højtforrentet gæld. Det beløb, de studerende skylder på kreditkort, er steget med 32 procent siden 2004, ifølge NZUSA's indkomst- og forbrugsoversigt. Kreditkortgælden er steget i højere tempo end lavtforrentede eller nulrentetræk.

Her i USA har en mor, Joan E. Lisante, oprettet en hjemmeside rettet mod andre forældre, www.consumeraffairs.com, så de kan berette deres historier. Hun har for nyligt skrevet om, hvad hun betegner som "plasticfængslet":

"Min 22 år gamle søn, der er studerende, fik 52 kreditkorttilbud sidste år. Jeg ved det, fordi jeg som en anden CIA-agent opsnappede tilbuddene, der kom dryssende ind af vores brevkasse.

Han fik 19 fra Capitol One, 13 fra Providian, seks fra Washington Mutual, fire fra Chase, fire fra eBay og én fra hver af en række lånydere fra PayPal til First Premier Bank i Sioux Fall, South Dakota (fælleskapital med "Small Wonder" Delaware fra kreditkortkongeriget).

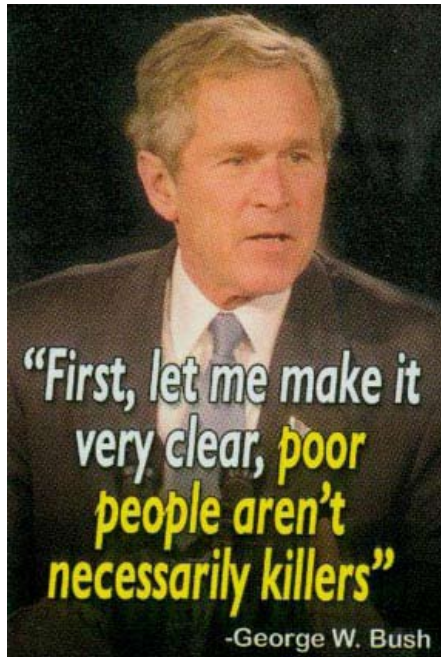
De fleste tiggede Jon om flå konvoletten op og vælte sig rundt i en øjeblikkelig tilfredsstillelse. Capital One, den mest vedholdende bejler, skreg: '*Status for tilbud: Godkendt. Ingen årlig afgift!*'

'16 Kortmuligheder' (men ingen, der beregner den samlede sum ved forbrug). Man kunne få svar inden for så kort tid som *60 sekunder*, hvis man svarede online (via internet).

Nuvel, vores knægt har endnu ikke har haft et job i mere end en sommer. Han tilbragte en sommer med at arbejde på FEMA's oversvømmelsessikringsalarmcenter, hvilket viser, hvilken erfaring man skal have for at arbejde der.

Skønt han ved, hvordan Blockbusters og Starbucks fungerer, er Jon endnu ikke medlem af nogen firmalite, anerkendt profession eller uddannet håndværkerlav. Betyder det da noget? Åbenbart ikke!"

"Nøgleordet er for bankerne," mener Manning, "at gøre folk afhængige af kredit til forbrug, at forme deres vaner i forhold til opsparing, forbrug og gæld for derefter at mangedoble antallet af

finansielle produkter, som de kan købe i den specifikke bank, så kreditkortet fører til studielån, til billån, måske til pantebrev i en bolig, og så måske nogle forsikringsprodukter og investeringsmuligheder."

Bankerne ønsker, siger han, at holde studenterne i en tilstand af afhængighed.

"Unge i dag, der ser kredit som en social rettighed, har ingen forståelse for, hvad det medfører at betale disse lån tilbage. Når de først engang er vænnet til at leve på lånte penge, har bankerne indset, at de sandsynligvis vil følge det mønster i resten af deres liv. Når de afslutter deres uddannelse, er de så forgældede, og de er så dybt afhængige af brugen af kredit og gæld, at det allerede har pantsat deres fremtid. De kan umuligt vælge den karriere, som de har ønsket sig."

Misligholdelse af studielån er stigende. Mange studerende har brugt disse lån til at betale af på kreditkortene. Militære rekrutteringsfolk lover nu

at betale gælden for at lokke folk til at lade sig hverve. Andre regeringsorganer tilbyder også lån som en del af deres headhunting.

Sig fra!

"Mange af jer har sandsynligvis glemt, at den amerikanske revolution i vidt omfang blev drevet frem af de store amerikanske planlæggere, der sad i dyb gæld til europæiske banker og led under meget byrdefulde betingelser," oplyste Manning i en lektion, som jeg deltog i, da jeg lavede min film *In Debt We Trust* (På Gæld Vi Tror). "Og de erkendte, at de ikke finansielt kunne have fremgang under sådanne horrible økonomiske krav."

Samme dag hvor jeg deltog i Mannings undervisning, skrev lokale filialer af banker som Chase og HSBC studerende op til checkkontoer og kreditkort i en niche bogstaveligt talt lige ved siden af undervisningslokalet. Førsteårsstuderende stod i kø ved bordene for at oprette kontoerne. Bankerne havde tilladelse fra selv samme skoleadministration, som har ansat Manning til at rådgive de studerende mod at undgå at havne i gæld.

Jeg lyttede til brudstykker.

Bankrepræsentant: "Du behøver ikke betale noget i indskud, og vi tilbyder dig gratis tilbagebetalingsordninger."

Bankrepræsentant: "Du betaler nul procent for indkøbene de første seks måneder, og derefter skifter det til standardrenten".

Spørgsmål: "Hvad ligger standardrenten på?"

Bank of America-repræsentanten: "Renten er variabel. For at være ærlig så ved jeg ikke, hvad renten er, sådan på stående fod. Undskyld."

En student optæller 20 dollarsedler til sit første indskud.

Bankrepræsentant: "Jeg behøver blot din underskrift. Venligst lige her!"

En kollega: "Og det er gratis, da du er studerende."

Hvad vil der ske, når de skal til at betale lånene tilbage, og det inkluderer nonstop opringninger til dem og deres forældre? Kreditkortudstederne ved alt om, hvordan de skal chikanere, true og

derpå indsmigre sig hos kreditkortholdere, der er for sent på den. De har endog en betegnelse for folk, der er tyngtet af gæld: *"I svedeboksen."* De ved også, at jo længere gælden forbliver ubetalt, jo større er den mulige profit til firmaerne, da renterne opbygger sig til et niveau på i nærheden af 30 procent. Kreditkortsfortalerne kalder folk, som kun betaler minimumsydelsen, for *"revolvere"*. De af os, som betaler vore regninger fuldt ud og til tiden? *"Snyltere!"*

For nylig hævdede firmaerne ensidigt gebyrerne for sene indbetalinger og straffene i forbindelse med gæld. Nogle få glemte afbetalinger kan give dig et rentehop på 29 til 30 procent. Hvis du er for sent på den med at betale af på anden gæld, der ikke har nogen relation til dit kreditkort, kan du hurtigt få renten på dit kreditkort fordoblet. Nogle firmaer tjener mere på strafgebyrer og straffe end på rentebetalinger. Firmaerne pressede på den måde mere end 17 milliarder dollars ud i år 2006, det seneste år, hvorfra der er opgørelser til rådighed.

Som mange af boligejerne, der accepterede subprime-pantebreve, og ligesom du gjorde med dine kreditkort, har såvel helt unge som voksne underskrevet kompakte aftaler, der stort set er ulæselige. Kreditkortbankerne opdaterer til stadighed disse med noter i lille skrift, som du bliver bestormet med via posten, denne gang skrevet af risikominimerende sagførere. Selvfølgelig er det usandsynligt, at du orker at læse, hvad der står med småt. I dele af denne ulæste tekst giver bankerne sig selv ret til at ensidigt at ændre aftalen, selv efter, at den er underskrevet. Andre punkter med småt sikrer, at forbrugere ikke kan sagsøge dem ved tvister. Alle punkter skal afgøres ved voldgift i en proces, som selskaberne har skabt og kontrollerer.

Selv Federal Reserve Bank (den amerikanske Nationalbank) fordømmer noget af denne praksis, og bemærker:

"Skønt profitabiliteten for de store kreditkortbanker er steget og faldet i årenes løb, har kreditkortindtjeningen været konsekvent højere end indtjeningen på alle forretningsmæssige bankaktiviteter."

Fiaskoens triumvirat

Hvis man eftersporer oprindelsen til hele kreditkorts miseren, vil man finde rødderne i den "det frie markeds" politik, som er ført siden Ronald Reagan, og som har dereguleret bankerne og det tilsyn, der i en årrække klarede at holde de grådige herrer på Wall Street lidt i skak. Den stærkt mediefeterede nationalbankdirektør Alan Greenspan undlod at

sætte fokus på de rovgriske udlånere og subprime-planlæggerne og tillod dem at blomstre.

Læg hertil en meddelagtig kongres, med demokrater og republikanere lige afhængige af donationer fra de tre ledere af FIRE-økonomien. For at sikre sig friheden til at drive forretning på deres egen forbandede måde overtalte bankerne i 1990'erne kongressen til at deregulere finansselskabernes praksis. Erhvervsvenlige domstolskendelser tillod dem at basere deres operationer i delstater med lav skat som South Dakota og Delaware og gjorde en ende på forbrugernes beskyttelse mod åger.

I dette årti blev Bushs skattelettelser og konkurs-reformlov, som har styrket

kreditkortselskabernes magt, vedtaget med støtte fra begge partier, indbefattet senator Dianne Feinstein. Læg dertil et gigantisk hukommelsestab hos medierne til listen, og man har et fiaskoens triumvirat.

New York Times har indrømmet, at advokater i 2001 advarede dem om, at væksten i de rovgriske udlån ville ødelægge de fattige lokalsamfund, men de fortav historien i næsten seks år.

Hverken politikerne eller medierne oplyste os om, at alle større bankvirksomheder og investeringsfirmaer med et kendt navn havde en finger med i spillet om pantebrevsopbakket sikkerhed verden over, og undlod at afsløre, at mange af disse pantebreve blev givet til folk, som man vidste ikke havde råd til at betale dem tilbage. Ligesom med kreditkortindustrien fik disse pantebrevslånere meget udspekuleret tilbudt pantebrevene med "lokkerenter", der snart blev skruet i vejret. Bankerne solgte derefter pantebrevene som "værdigaranterede papirer", skønt værdien var yderst tvivlsom.

I mellemtiden skovlede mediemarkedet millioner ind i fortjeneste på reklamerne fra bedrageriske pengeudlånere og kreditkortbanker, som opfordrede amerikanerne til at shoppe og gældsætte os, til vi segner. Transmissionerne fra Super Bowl (*landsdækkende amerikansk rugbyturnering*) kørte alle disse smarte, men totalt misvisende reklamer fra kreditkortselskaberne og de energiske pantebrevsudstedere. Det var, hm, mageløst.

Forskeren Lionel Tiger bemærker:

"De folk, der har kørt det finansielle system på direktorniveau, har i pinlig grad og massivt ikke begrebet de processer, som de er ansvarlige for. De har grisk og dumdristigt lånt penge ud til folk, der ikke har kunnet betale dem tilbage.

De manipulerede med data for at få lån godkendt og genberegnet. Derefter smurte man skrøbelige flige af reelle penge ind i nye "produkter", som kunne sælges verden over til investorer, der var ivrige efter at nyde godt af de overraskende store udbytter, der ofte ledsager tyveri, inkompetent ledelse og svindel. Når ansvaret for hele miseren skal fastlægges, ser der ikke ud til at være andre end vårharer tilbage."

Genova-domme: Tortur falder uden for straffeloven!

Syv år efter de voldsomme konfrontationer mellem G8-aktivister og paramilitært politi ved topmødet i Genova 2001, hvor den unge aktivist Carlos Giuliani blev skudt af en politimand, er endnu en retsproces nu blevet afsluttet. Mens den italienske klassejustits sidste år dømte 25 G8-aktivister til ufatteligt hårde fængselsstraffe – de fik tilsammen over 200 år fængsel – blev 30 af de i alt 45 anklagede politimænd, fængselsbetjente og politilæger den 14. juli 2008 frikendt. De øvrige 15 embedsmænd fik forholdsvis milde domme. De allerfleste anklager mod 'statens besærkere' er i det langvarige procedureforløb blevet juridisk forældet.

Kun et lille mindretal af flere hundrede statseembedsmænd, som konkret er blevet anklaget for vold og meddelagtighed i vold mod demonstranter i forbindelse med G8 protesterne, er blevet stillet for en domstol.

I den netop afsluttede retssag mod 45 embedsmænd, blev 15 af dem erklæret

skyldige i voldsudøvelse mod 250 demonstranter i en af byens politikaserne (Bolzaneto) og idømt mellem fem måneder og fem års fængsel. De resterende 30 anklagede blev frikendt.

Domsafgørelsen udløste vrede reaktioner blandt de fleste, der overværede retssagen. Mange havde forventet en klar dom til samtlige anklagede. Ikke mindst på grund af statsadvokaternes formelle tilslutning til demonstranternes vidneudsagn. De betegnede forholdene i politikasernen Bolzaneto som "et sandt helvede", hvor der blev udøvet tortur mod de anholdte demonstranter.

Da begrebet tortur ikke findes i italiensk straffelovgivning, var det en smal sag for den traditionelle, konservative dommerstand i Genova ikke at forholde sig juridisk til anklagerens essentielle indhold.

De italienske progressive medier vurderede dog gennemgående dommen som en lille succes. Grunden til det er, at Silvio Berlusconi-regeringen netop forbereder en justitsreform, som vil udsætte retssager, hvis hændelser foregik før 2002, i et år.

Dette vil ikke bare spille en rolle for den verserende korrupsionssag mod Berlusconi, men vil for eksempel også betyde, at den sidste G8-proces mod 29 politifolk ligeledes bliver forældet. De 29 er anklaget for at have udøvet et

veritabelt voldsorgie i forbindelse med en razzia mod Diaz-skolen, som var et af G8-aktivisternes internationale overnatningssteder.

**Autonom Info Service,
direkte fra Italien**

Krigsgal kronprins

Det forlyder, at kronprins Frederik er vild efter at komme ned til de danske besættelsestropper i Afghanistan. Om Danmarks kommende konge har tænkt sig personligt at myrde afghanere, eller om han blot vil være krigsturist og heppekor for besættelsestropperne, vides ikke. Måske savner den forkælede millionær blot større spænding end at klippe snore over og vinke til sine undersåtter.

Det kunne dog også tænkes, at hans egen indre Rambo er eksploderet, så han som 40-årig under ingen omstændigheder vil stå tilbage for andre krigsgale prinser som dem i Storbritannien. Men eftersom historien er sivet ud, er det mest sandsynlige nok, at Frede spiller frygtløs, vel vidende at hans offentliggjorte rejseplaner til Afghanistan ikke er det smarteste for ham selv, hans familie og de danske besættelsestropper. Det ville nemlig være et trofæ for den afghanske modstandsbevægelse, hvis Pingo gik op i røg og damp – den fortjente skæbne for alle besættere.

Carsten Kofoed
Frit Irak Blog

Alt

*skal undersøges og udredes
under demokratiets sande ansigt, -
men begrænsninger indtræder
når det gælder samfundets top
og bærende lag.*

*Her undersøger man sig selv,
kriminelle handlinger og motiver accepteres, -
i udbredt grad, for sådan er det foregået
i generationer, -
og dermed naturlige led i en opdragelse,
hvor opdrageren er opdraget i samme ånd, -
derfor indtræder frifindelse
helt naturligt i den opdragne ånd*

N.B.

I sommerperioden

*udkommer Kommunistisk
Politik hver tredje uge.*

*Næste nummer er på gaden
den 15. august.*

*Ved en fejl var nummer 14 på
forsiden kun dateret for en to
ugers periode.*

REACH OUT

REACH – *Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals* – er navnet på EU's kemikalielovgivning, vedtaget i december 2006 og trådt i kraft 1. juni 2007.

Friends of The Earth Europe mener, at lovgiverne forbliver ligeglade med de skadelige effekter af kemikaliet Bisphenol A (BPA). Et stof, der anvendes i plastprodukter som sutteflasker, drikke- og fødevareremballage, i tandfyldninger til børn samt i lak og maling. De skriver den 10. juli 2008: *"Trods klar videnskabelig konsensus om kemikaliet sundhedsrisiko løber de europæiske autoriteter fra deres ansvar og forsøger at udskyde enhver beslutning ... om autorisation til 2013."*

Ingeniøren skrev i marts, at BPA er medansvarlig for sygdomme som *"brystkræft, livmoderskader, nedsat indlæringssevne og forringet sædkvalitet"*. De hormonforstyrrende og kræftfremkaldende effekter er ellers beskrevet i rapporter gennem de sidste 15 år. *"Dels er kemikaliet tilsyneladende uden for kontrol og har spredt sig til mennesker, som fastslået i 2005 af det amerikanske Center for Disease Control and Prevention, der i undersøgelser fandt BPA i 95 procent af forsøgspersonerne i en test. Dels har adskillige studier påvist kemikaliet sundhedsskadelige effekter i pattedyr."*

Nye undersøgelser tyder på, at selv *"lave doser kan påvirke hjernens udvikling og adfærden, især indlæringssevnen, og derfor er der behov for yderligere undersøgelser på det felt"*, siger seniorforsker Ulla Hass fra DTU's Fødevarerinstitut.

Dan Jørgensen (S) sagde til Ingeniøren, at det skyldes, *"at kemikalieindustriens stærke lobby lagde en dæmper på politisk vilje til at lade de hormon-*

forstyrrende stoffer omfatte af et generelt forbud".

The European Food Safety Authority (EFSA) revurderer løbende BPA og skal komme med en vurdering senere denne måned. Friends of the Earth Europe er ikke optimistisk. I januar 2007 tillod EFSA en femdobling af det accepterede daglige indtag.

Det nyskabte European Chemical Agency har netop publiceret det første udkast til liste over *'Substances of Very High Concern'*. BPA burde være selvskrevet på denne liste. Koordinator for Friends Of The Earth Europes kampagne for kemikaliesikkerhed, David Azoulay, udtaler, at det er ironisk at se, at EU, som roses over hele verden for REACH, nægter at regulere BPA.

Top censored har som nr. 15 på sin 2008-liste over censurerede historier *"Giftig eksponering kan overføres til kommende generationer med en sekundær genetisk kode"*. - *Nogle kemikalier er skadeligere, end nogen anede."*

Ny forskning ud fra måden, generne gensidigt påvirker hinanden på, viser en sandsynlighed for, at vores levevis og miljømæssige betingelser kan programmere dele af vores børns dna. Det står mere og mere klart, at effekterne af giftpåvirkning kan videregives gennem generationer på måder, der stadig ikke fuldt forstås.

Den sekundære genetiske kode er en slags styresystem, der bestemmer, hvilke gener der er aktive, og hvor meget af bestemte proteiner de producerer. Det er en viden, der især udvikles i forskning efter ny cancer-medicin.

I USA registreres hvert år 1800 nye kemikalier, hvoraf ca. 750 bruges i produktionen. I maj 2007 kom en gruppe på 200 videnskabsfolk fra fem kontinenter med en skarp udtalelse: *"Tidlig udsættelse for almindelige kemikalier gør sandsynligheden for, at spædbørn senere i livet udvikler alvorlige sygdomme, herunder diabetes, større."*

EU's kemikalielovgivning REACH roses for at være designet til at kunne sortliste skadelige kemikalier. Der er

intet, der tyder på, at den nogensinde kommer til at fungere i virkelighedens verden, så den er OUT. Ligesom hele EU-projektet. Den er et redskab for medicinal- og kemi-monopolerne, hvor lobby-arbejde sætter dagsordenen.

EU-borgerne såvel som resten af jordens befolkning må række ud til hinanden, reach out, og sammen sætte den dagsorden, vi har brug for: *Ingen kemikalier godkendes, før det er bevist, at de er uskadelige, og godkendelserne skal tages op til vurdering, når ny forskning giver ny viden om påvirkningen på planetens liv og miljø.*

GBe

OKTOBER BOGBUTIK

København
Egilsgade 24, Kld.
2300 København S
35 43 49 50
Man til fre 16 – 19

Oktober Bogbutik Fyn

Skibhusvej 100
5000 Odense C
66 14 89 83

Åbningstid:
Hverdage 12 - 17.30

Oktober - Århus
Ny Munkegade 88 kld.
8000 Århus C
Åbningstid:
sommerferie uge 31-32

Netavisen

**Kommunistisk Politik
på nettet - hver dag**

www.kpnet.dk

Lad de rige betale krisen

Oksekødet erstattes med billige pølser. Æggekage og linsesuppe er på vej til at blive hverdagsretter. Supermarkedssindkøb erstattes med discountvarer. Økologiprodukter vælges fra. Udgifter til fornøjelser ligger i laveste kurs. Der valfartes til Tyskland, hvor moms på mad kun er på syv pct. Inflationen har for alvor gjort sit indhug i det danske husholdningsbudget.

Det seneste år er priserne på familiernes basisvarer steget med 16 pct. Siden nytår er discountbutikkernes salg steget med 15 pct. En undersøgelse blandt 3F-familier med to børn viser, at 80,3 procent samlet bruger under 6.000 kr, om måneden på mad. 40 pct. lever for under 4.000.

I maj måned i år steg inflationen med 0,4 procentpoint til 3,8 pct. Målt på én måned er det den største stigning siden årsskiftet 1989-90. Ud over fødevarerne er det især energipriserne, der trækker inflationen så kraftigt op.

Det bliver værre endnu. I Nordea forventer chefanalytiker Anders Matzen, at inflationen kommer op på 4 pct. i efteråret.

I betragtning af at kilder fra finanssektoren *altid* skønmalder virkeligheden, så kan det kun blive værre. Hr. Matzen bygger sine forudsætninger på, at prisen på brændstof stagnerer, hvilket ikke stemmer overens med, at vi forbrugere er blevet spået stigninger på benzin, som i dag ligger på 11-12 kr. literen, til op til 15 eller måske endda 20 kr. i løbet af efteråret.

Det er blevet dyrt at leve – for nogle mere end andre. Direktionen i Roskilde Bank skal med deres tocifrede million indløste optioner nok holde næsen oven vande, men arbejderklassen er udset til at betale gildet for dem og deres lige.

Starthjælp og kontanthjælp samt andre overførselsindkomster reguleres ikke med inflationen. De ejer ingen

Det er blevet dyrt at leve – for nogle mere end andre

optioner. De har overhovedet intet at tage af, og de vender og drejer i forvejen hver en krone. Vi taler om omkring 800.000 mennesker.

De omkring to millioner, der så heldige at have et arbejde, har i 20 år oplevet, at store dele af overenskomstresultaterne er hensat til pension. Reallønnen er kraftigt faldende. Fagbossernes historiske overenskomstresultat for omkring 750.000 offentligt ansatte i dette forår har garanteret et reallønsfald! Den hensatte pension er *ingen* garanti. Kapitalen er investeret i aktier, så værdien af pensionen udhules i takt med aktiernes frie fald. Det er faktisk netop disse småsparere, der står forrest i køen, når øretæverne til spekulanter skal uddeles.

Der er andre lussinger på vej. Lønnen skal ned. Fyringssedler vil hobe sig op. Produktivitetsstigning, tempo-forøgelse og dermed forøget udbytning vil kræves.

Boligkrisen tørres af på de mange, der i de sidste år har været tvunget til at erhverve sig en ejer- eller andelsbolig. De er insolvente. Der er et boom i tvangsauktioner i vente. Boligkøen vil vokse, samtidig med at antallet af tomme boliger stiger. De er simpelthen for dyre, såvel at erhverve som den månedlige udgift. Småborgere bliver mast i konkurrencen. Krisen benyttes til at lue ud i konkurrenterne. Detail-

handelen har allerede set en stigning i konkurserne på 50 pct. på blot et år.

Skattetrykket skal forøges. Den reaktionære tænketank Cepos kræver marginals-katten sat ned til fordel for de velstående. Det er arbejderklassen, der er udset til at betale på alle leder og kanter.

Den økonomiske krise har for alvor bidt sig fast. Danmark blev det første EU-land, der trådte ind i en teknisk recession. USA befinder sig i en recession, og EU vil komme til det.

Krisen er såmænd en lovmæssighed under kapitalismen. Den nuværende er blot markant hård og dyb og vil med al sandsynlighed vare længere end de fleste. Det skyldes flere faktorer.

Krigsproduktionen har – specielt i USA – i et vist omfang holdt skruen i vandet. Centralbankerne i USA og EU har holdt en lav rentekurs, hvilket har forårsaget en relativ lav inflation, der i et vist omfang har understøttet afsættningen af varer. Dertil har de samme centralbanker i det seneste år pumpet milliarder af dollars ind i finanssektoren i et febrilsk håb om at undgå finanskrisen. Tiltagene har udskudt krisens udbrud, men har ikke kunnet afværge selve den kapitalistiske lovmæssighed: dens cykliske kriser.

Udskydelsen har blot skærpet krisens omfang, dybde og varighed.

Der er absolut ingen grund til omsorg for spekulanternes selvmedliddende ynk. De har spillet på rouletten og scoret milliarder af kroner gennem de sidste ti år. Det drastiske aktiefald i det seneste år har kun nået et 2005-niveau. Der er tabt mange penge på Børsen. Den Danske Bank har halveret sin værdi på ét år, men der er endnu langt til niveauet for bare fem år siden.

Lad dem betale deres egen krise!